

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

МИНИСТАРСТВА ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

Сарајево, јун 2024. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	7
III	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2023. ГОДИНУ	8
IV	ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ	11
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	11
2.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	11
3.	ДЈЕЛОКРУГ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	15
3.1.	Активности из оквира надлежности	18
4.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	18
5.	БУЏЕТ МИНИСТАРСТВА ЗА 2023. ГОДИНУ	22
6.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	23
6.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	24
6.1.1.	Бруто плате	24
6.1.2.	Путни трошкови	26
6.1.3.	Издаци за обрасце и папир	26
6.1.4.	Издаци за употребу возила	27
6.1.5.	Унајмљивање имовине и опреме	28
6.1.6.	Уговорене услуге	29
6.1.7.	Капитални издаци	29
6.1.8.	Вишегодишњи пројекти и програми посебних намјена	30
6.2.	Преглед прихода и примитака	31
6.2.1.	Приходи од накнада и такси и пружања јавних услуга	32
6.3.	Биланс стања	35
6.3.1.	Новчана средства	35
6.3.2.	Краткорочна потраживања и краткорочни пласмани	36
6.3.3.	Стална средства	39
6.3.4.	Краткорочне обавезе и разграничења	40
6.3.5.	Попис средстава и обавеза	42
7.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	44
7.1.	Запошљавање на одређено вријеме	45
7.2.	Обављање послова другог радног мјеста	45
7.3.	Обављање послова другог радног мјеста ради стицања искуства	46
7.4.	Интерни премјештаји и унапређења	46
7.5.	Упућивање запослених на рад у ДКП мрежу	47
7.6.	Уговори о дјелу	47
8.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	48
8.1.	Набавка намјештаја	49
8.2.	Услуге интернета	50
8.3.	Набавка возила у ДКП-има	50
8.4.	Реализација уговора/оквирних споразума	51
9.	ОСТАЛО	51
9.1.	Ревизија ДКП-ова	51
9.2.	ИТ ревизија	52
9.3.	Судски спорови	52
10.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	54
ПРИЛОЗИ		54

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу обављене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење с резервом

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја **Министарства иностраних послова** (у даљем тексту: Министарство) који обухватају: биланс стања на 31.12.2023. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања по врстама и пројектима, преглед дознака из текуће резерве буџета, те анализу извршења буџета - текстуални дио, за годину која завршава на тај дан.

Према нашем мишљењу, осим за могуће ефекте питања описаних у параграфу Основ за мишљење с резервом, финансијски извјештаји Министарства приказују истинито и фер, у свим значајним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2023. године, те приходе и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у Извјештају:

1. нисмо у могућности потврдити тачност финансијских извјештаја у дијелу сталних средстава, потраживања и обавеза Министарства с обзиром на то да пописом средстава и обавеза нису усклађена стварна стања са стањима у Главној књизи (тачка 6.3. Извјештаја).

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)². Наше одговорности према ISSAI стандардима су детаљније описане у параграфу Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја.

¹ Службени гласник БиХ, број 12/06

² Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Независни смо од Министарства у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједо основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Министарства је одговорно за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.

- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

Између питања о којима се комуницира с руководством, одређујемо она питања која су од највеће важности у ревизији финансијских извјештаја текућег периода и стога су кључна питања ревизије. Та питања описујемо у нашем извјештају о обављеној ревизији, осим ако закон или регулатива спречава јавно објављивање питања или када одлучимо, у изузетно ријетким околностима, да о датом питању не треба извијестити у нашем извјештају, јер се разумно може очекивати да би негативне посљедице извјештавања надмашиле јавну добробит од таквог извјештавања.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Министарства за 2023. годину, обавили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Министарства за 2023. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према овом стандарду су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Министарства у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње³

Не изражавајући даљу резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *неусклађеност Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста са одлукама Савјета министара БиХ (тачка 3. Извјештаја),*
- *реализацију издатака по основу кориштења службених возила (тачке 6.1.4. Извјештаја),*
- *неефикасност у реализацији вишегодишњих капиталних улагања (тачка 6.1.8. Извјештаја),*
- *недостатке код процеса трансфера конзуларних прихода (тачка 6.2.1. Извјештаја),*
- *ангажовање вањских сарадника путем уговора о дјелу за обављање послова који по опису представљају послове систематизованих радних мјеста (тачка 7.6. Извјештаја),*
- *недостатке и слабости у процесу јавних набавки (тачка 8. Извјештаја),*
- *судске спорове и потенцијалне обавезе по основу истих (тачка 9.3. Извјештаја).*

³ Параграф којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а која су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај параграф се назива још и 'истицање питања'.

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Министарства је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Министарства, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 28.6.2024. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с. р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неџад Хајтић, с. р.

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неда Мочевић, с. р.

II КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) обавила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Инструкција о привременом финансирању институција БиХ за период јануар - март 2023. године
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о облигационим односима (дио који се односи на уговоре о дјелу)
- Закон о интерној ревизији

III ПРЕПОРУКЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину дате су 33 препоруке (11 нових и 22 поновљених). Од укупног броја датих препорука, 14 препорука се односи на финансијске извјештаје, 7 на финансијске извјештаје и усклађеност, а остале на усклађеност.⁴

Осим наведеног, у 2023. години је обрађено 19 препорука из претходног периода које су оцијењене као препоруке чија је реализација у току и које су и даље предметом праћења у погледу њихове реализације⁵.

У табели која слиједи приказан је резиме датих препорука, док су детаљни налази презентовани по процесима у оквиру појединачних тачака Извјештаја.

Табела 1. Резиме датих препорука

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
1	Руководство Министарства је дужно плански и систематично радити на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле у складу с важећим законским и подзаконским прописима.	П
2	Министарство је дужно утврдити интерне процедуре стварања обавеза којима се утврђују поступци, процедуре и одговорне особе за унос и одобравање обавеза Министарства како је прописано одредбама Закона о буџету, у циљу успостављања ефикасног процеса планирања и извршења буџета.	П
3	Министарство је дужно обезбиједити поуздано и ефикасно канцеларијско пословање сходно важећим прописима о канцеларијском пословању.	Н
4	Министарство је дужно примјењивати прописе који се односе на ангажовање, евидентирање и плаћање запослених приликом прековременог рада, што укључује и прерасподјелу радног времена када год је то могуће на начин како је то предвиђено важећом Одлуком Савјета министара БиХ.	П
5	Приликом евидентирања издатака, Министарство је дужно водити рачуна о испуњености услова прописаних Упутством за унос и евидентирање обавеза у ИСФУ систем које су планиране у буџету текуће фискалне године, а чији рачуни или коначне ситуације ће бити испостављене у наредној фискалној години.	Н
6	Министарство је дужно доставити приједлог правилника о кориштењу службених возила за специјализоване намјене Савјету министара БиХ ради прибављања сагласности.	Н
7	Министарство је дужно, код процеса употребе службених возила, обезбиједити уредно и досљедно вођење свих евиденција о употреби возила које представљају основ за праћење и контролу трошкова те потврду намјенског коришћења возила.	П
8	Министарство је дужно реализовати капиталне набавке у оквирима одобрених средстава и у складу с намјенском структуром коју одобрава Министарство финансија и трезора БиХ.	П

⁴ Препоруке 3,5,6,7,8,11,12,13,14,15,16,17и 18 се односе на финансијске извјештаје, препоруке 2,4,10,19, 23,25, и 27 на финансијске извјештаје и усклађеност, а остале на усклађеност.

⁵ Видјети тачку 2. Извјештаја

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
9	Министарство треба детаљно анализирати документ на основу ког се врши наплата конзуларне таксе и сачинити квалитетан попис такси које се наплаћују у ДКП мрежи са јасно дефинисаним поступањем у ДКП-има.	Н
10	Министарство је дужно вршити редован трансфер наплаћених конзуларних такси у складу са Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ о начину евидентирања уплата и административних такси и накнада извршених путем дипломатско-конзуларних представништава БиХ као и редовну контролу стања новчаних средстава на конзуларним рачунима ДКП-ова.	П
11	Министарство треба квартално вршити сравњење извршених уплата и евидентираних прихода по појединим ДКП-има са Министарством финансија и трезора БиХ у складу са Инструкцијом.	П
12	Препоручујемо Министарству да јединственим интерним актом пропише све активности у вези са наплатом и трансфером прихода од конзуларних услуга и других прихода, укључујући вођење интерних евиденција и начин извјештавања.	П
13	Потребно је окончати активности на сачињавању анализе свих потраживања од запослених (садашњих и бивших) те у сарадњи са Правном службом предузети конкретне мјере у циљу наплате истих.	П
14	Министарство је дужно све финансијске трансакције евидентирати у складу с Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.	Н
15	Министарство је дужно дефинисати процедуре и начин наплате и поврата својих потраживања, а све у циљу заштите јавних средстава те превенције оваквих појава.	П
16	Потребно је да Министарство сачини анализу документованости, структуре и рочности потраживања те проведе неопходна књижења у циљу исказивања тачних билансних позиција у финансијским извјештајима.	П
17	Потребно је, у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ, утврдити начин евидентирања издатака по основу плата и накнада запослених из Министарства безбједности БиХ који су привремено са радноправним статусом у овом Министарству.	Н
18	Потребно је да Министарство, у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ, ријеши питање салда на конту разграничених прихода (курсне разлике).	П
19	Министарство треба све некретнине које су додијељене Босни и Херцеговини у поступку сукцесије имовине бивше СФР Југославије евидентирати у пословне књиге Министарства.	Н
20	За све вишкове средстава утврђене пописом потребно је утврдити вриједност и исте евидентирати у пословне књиге.	Н
21	Потребно је да Министарство, приликом евидентирања трансакција и књиговодствених промјена у Главној књизи, осигура потпуно поштовање рачуноводствених правила и начела како би исказана салда на билансним позицијама била тачна и одражавала стварно стање.	П
22	Министарство треба водити рачуна да ставке књижене на контима разграничених расхода требају бити затворене у току године, иначе се евидентирају као ванредни приходи институција БиХ.	П
23	Министарство треба окончати активности на усаглашавању стварног и књиговодственог стања средстава и обавеза сходно донесеним одлукама руководства након пописа и утврђеним роковима, како би попис средстава и обавеза за следећу годину био проведен у складу с важећим прописима и био ефикасан и сврсисходан.	П

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
24	Министарство је обавезно упражњене позиције, посебно руководећих државних службеника, попунити у складу са Законом о државној служби у институцијама БиХ.	П
25	Препоручујемо Министарству доношење интерног правилника којим би се дефинисали јасни и транспарентни критеријуми за напредовање и интерно премјештање запослених.	П
26	Министарство треба осигурати да се уговори о дјелу закључују само у изузетним случајевима и то за послове који су привременог карактера и који се не могу сматрати пословима систематизованих радних мјеста.	П
27	Министарство је дужно поступке набавки покретати и проводити у складу с Планом набавки и утврђеном динамиком како би исти били окончани прије истека претходних уговора.	П
28	Министарство је након закључења уговора са одабраним понуђачем обавезно провести све потребне прописане процедуре око обавјештавања о додјели уговора и извјештаја о поступку јавне набавке.	Н
29	Министарство треба провести процедуру набавке услуга интернета и зановити старе уговоре.	П
30	Набавке у ДКП-има треба бити реализоване у складу с важећим прописима који регулишу област набавки.	Н
31	Министарство је дужно пратити реализацију оквирних споразума/уговора у погледу истека уговора и правовременог покретања нових процедура јавних набавки те контроле фактурисаних цијена.	Н
32	Министарство треба, посебно у условима када значајан број ДКП-а нема своју веб-страницу, успоставити механизам за ефикасно ажурирање података и унапређење система објаве података на веб-страници.	П
33	Препоручујемо Министарству да, код ангажмана страних држављана у ДКП-има, има у виду и законске одредбе из области радног права земље домаћина те избјегне могуће судске спорове пред страним судовима.	П

Статус: Н-нова, П-поновљена⁶

⁶ Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

IV ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Министарства за 2023. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у цијелости резултате пословања. Такође, циљ ревизије је да процијени да ли руководство институције примјењује законе и прописе и да ли користи средства за одговарајуће намјене, те да оцијени финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

У претходном Извјештају о обављеној финансијској ревизији Министарства (за 2022. годину) Канцеларија за ревизију изразила је мишљења и то:

- мишљење са резервом о финансијским извјештајима и
- мишљење са резервом о усклађености пословања са скретањем пажње на:
 - неусклађеност Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста с одлукама Савјета министара БиХ,
 - то да систем финансијског управљања и контроле није успостављен у складу са законском легислативом,
 - реализацију одређених категорија издатака с аспекта транспарентности и намјенске употребе јавних средстава (службена возила, путни трошкови и трошкови репрезентације),
 - неефикасност у реализацији вишегодишњих капиталних улагања,
 - недостатке код процеса трансфера конзуларних прихода,
 - недостатке и слабости у провођењу поступака јавних набавки,
 - судске спорове и потенцијалне обавезе по основу истих.

У Извјештају за 2022. годину је дато 46 препорука у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Препоруке из извјештаја претходних година (девет препорука) чија је реализација била у току нису поновљене у Извјештају за 2022. годину, али се њихова реализација, као и реализација препорука које нису могле бити оцијењене, континуирано прати. Утврдили смо да је Министарство у 2023. години од укупно 55 претходно датих препорука, реализовало 14, није реализовало 22, док је реализација 19 препорука у току.

У наредној табели приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 2. Детаљан преглед оцјене реализације препорука датих у 2022. години

Бр. преп.	Оцјена реализације препоруке	Статус
1	Министарство је током 2023. године сачинило нови Приједлог правилника о унутрашњој организацији којим је обухватило и нове ДКП-ове у складу с одлукама Предсједништва БиХ и исти упутило у процедуру прибављања неопходних мишљења надлежних институција.	
2	Министарство је проводило одређене активности на успостављању система финансијског управљања и контроле, али не у довољној мјери и на плански и систематичан начин предвиђен прописима ⁷ , али и потребама, с обзиром на сложену организациону структуру и значајне слабости система интерних контрола констатоване у претходном периоду.	
3	Послове секретара и два помоћника министра су и током 2023. године обављали државни службеници на основу овлаштења јер су конкурсне процедуре поништене. Позиције шефова одсјека за финансије и за правне, кадровске и преводилачке послове попуњене су у складу с важећим прописима, а извршени су и интерни премјештаји државних службеника у Одсјеку за финансије у циљу јачања интерних контрола у овом сегменту пословања.	
4	Рјешењем о овлаштењу лица за употребу факсимила министра је дефинисано да се факсимил користи у складу с Упутством о начину вршења канцеларијског пословања у институцијама БиХ, али током године није се у потпуности поступало на прописани начин.	
5	Министарство је сачинило План интегритета на који је Агенција за превенцију корупције и координацију борбе против корупције 19.3.2024. године дала мишљење да је исти усаглашен са Правилима за израду и провођење планова интегритета у институцијама БиХ те сугерисала Министарству да у наредном периоду обезбиједи надзор над провођењем мјера из усвојеног Плана интегритета.	
6	Током године је било кашњења у достављању документације из ДКП-а на књижење, али нису констатовани случајеви кашњења на крају године који би имали одраза на исказане расходе Министарства.	
7	Нису донесене интерне процедуре стварања обавеза.	
8	Министарство је раскинуло Уговор о физичком обезбјеђењу објекта у Бразилији који је закључен крајем 2022. године са датумом 9.5.2023. године.	
9	Министарство је наставило исплаћивати накнаде за прековремени рад те нисмо уочили случајеве да је кориштена прерасподјела радног времена.	
10	Министарство је, у смислу начела рационалности, документовало сврху и намјену кориштења јавних средстава, међутим још увијек има простора за унапређење процеса планирања службених путовања.	
11	Извјештаји о службеним путовањима су детаљнији те садрже основне информације о сврси и датуму трајања путовања, а уз путне налоге се прилажу позиви организатора, агенде, авио-карте те сви припадајући трошкови који представљају основ за обрачун путног налога.	
12	Министарство још увијек није успоставило евиденције о употреби возила и праћењу трошкова, на основу којих се може поуздано утврдити намјенска контрола кориштења возила.	

⁷ Начин успостављања система финансијског управљања и контроле, који се заснива на управљању ризицима и пружа разумно увјеравање да ће циљеви институције бити остварени на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин, детаљније је описано у Приручнику за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ.

Бр. преп.	Оцјена реализације препоруке	Статус
13	У тестираном узорку нисмо констатовали случајеве стварања обавеза супротно одредбама Закона о финансирању и стварања обавеза по основу отварања нових ДКП-ова.	✓
14	Трошкови лизинга возила евидентирани су на одговарајућем конту.	✓
15	Министарство је, на тражену сагласност за продужење уговора о лизингу, добило одговор Министарства финансија и трезора БиХ да оно нема обавезу давања тражене сагласности.	✓
16	Код трошкова репрезентације смо констатовали случајеве у којима уз трошкове репрезентације није наведено образложење или је оно штуро написано, иако у мањем обиму у односу на претходну годину.	●
17	Министарство континуирано анализира начин побољшања здравствене заштите запослених у ДКП-има и у случајевима подношења захтјева за признавање трошкова цијени конкретну ситуацију.	●
18	Капитални издаци ни у 2023. години нису реализовани у складу с одобреном намјенском структуром.	✗
19	На основу евиденција Министарства може се закључити да поједини ДКП-ови и даље не врше редован трансфер наплаћених конзуларних такси, а контрола стања новчаних средстава се врши једино приликом достављања документације, односно извода из ДКП-а.	✗
20	Иако је Министарство у 2023. години достављало Министарству финансија и трезора БиХ за сваки квартал табеларне прегледе о наплаћеним и трансферисаним приходима, Министарство није предузело активности на савјешњу извршених уплата и евидентираних прихода с Министарством финансија и трезора како је прописано важећом Инструкцијом.	✗
21	Министарство није донијело јединствени интерни акт у вези с наплатом и трансфером прихода од конзуларних услуга и других прихода, укључујући вођење интерних евиденција и начин извјештавања.	✗
22	Сравњена су стања по свим редовним и конзуларним рачунима, а стање средстава која нису потврђена пописом су мања у односу на прошлу годину.	●
23	Министарство је у 2023. години предузимало одређене активности у циљу утврђивања потраживања по свим основама од запослених те оправданости и могућности наплате истих, међутим те активности нису још увијек окончане.	✗
24	Изузев процедура дефинисаних постојећима интерним актима (правилницима, упутствима, инструкцијама и сл.) није нам представљено да је Министарство доносило друге процедуре.	✗
25	Министарство није сачинило анализу документованости и рачуности потраживања те провело неопходна књижења у циљу тачног исказивања позиције потраживања у финансијским извјештајима.	✗
26	На контима разграничених прихода од курсних разлика и даље су салда која пописна комисија није потврдила као исправна већ је констатовала да је исте потребно у сарадњи са Министарством финансија и трезора искњижити из билансне евиденције.	✗
27	Ни у 2023. години није осигурано поштивање рачуноводствених правила и начела те исказана салда не одражавају стварно стање обавеза.	✗
28	На конту разграничених расхода нису затворена салда из претходних година која се, по рачуноводственим принципима, затварају у току године, нити је пописом констатовано на шта се тај салдо односи.	✗
29	Увидом у систем утврдили смо да је у књигу улазних фактура додата колона у коју се уписују подаци о датуму фактуре те иста садржи све фактуре које се односе на текућу годину.	✓
30	У Министарству се воде евиденције о расположивом стању стикера виза и путних исправа, а и пописне комисије су подuzeле активности на	●

Бр. преп.	Оцјена реализације препоруке	Статус
	констатовану да ли стварно стање одговара стању по попису, уз тражење накнадних података од ДКП-ова колико је било почетно стање, колико је задужено и издато стикера и виза.	
31	Поново смо констатовали да пописом нису обухваћена сва стална средства- сви објекти у власништву БиХ према евиденцијама Одјела за некретнине те да пописом потраживања нису утврђена стварна стања потраживања тако да исти није извршен у цјелости у складу с важећим прописима те није постигнута сврха пописа.	✗
32	Министарство је у 2024. години започело с уносом података о запосленима у апликацију која је развијена у току 2023. године.	●
33	У односу на претходну годину смањен је број ангажованих путем уговора о раду на одређено вријеме без провођења конкурсне процедуре, а случајеви ангажовања без конкурсне су углавном били у периоду када су расписани јавни огласи за запошљавање.	●
34	Радна мјеста секретара и помоћника министра нису попуњена јер су поништене конкурсне процедуре, а послови су обављани на основу овлаштења датих државним службеницима.	✗
35	На основу рјешења из 2022. године два запослена са средњом стручном спремом су наставила обављати послове високе стручне спреме, а у 2023. години није било нових случајева оваког распоређивања.	●
36	Није донесен интерни правилник којим би се дефинисали јасни и транспарентни критеријуми за напредовање и интерно премјештање запослених, чека се усвајање новог правилника о унутрашњој организацији.	✗
37	За 2023. годину није сачињена листа упражњених радних мјеста, али су нам презентовани позиви за исказивање интереса за одлазак на рад у ДКП који се доставља свим запосленим електронским средствима комуникације.	●
38	Министарство је и у 2023. години наставило с праксом ангажовања вањских сарадника у сједишту путем уговора о дјелу у континуитету за обављање редовних послова из дјелокруга Министарства.	✗
39	Министарство је већину набавки проводило у складу с планом, али поједине набавке нису покренуте, док су поједине набавке покренуте са кашњењем или су касно планиране. Процедура набавке авио-карата није окончана прије истека важећег уговора, а процедура сервисирања возила није покренута прије истека важећег уговора.	✗
40	Министарство је објављивало одлуке о избору најповољнијег понуђача на својој веб-страници.	✓
41	У процедури за набавку услуге здравственог осигурања обезбијеђен је превод кључних докумената из тендерске документације (документација из понуде).	✓
42	Министарство је извршило набавку стикера и виза уз изузеће од примјене Закона о јавним набавкама, с обзиром на то да је дошло до измјене Закона о странцима у 2023. години у погледу техничке спецификације обрасца наљепнице визе који се означавају се одговарајућим степеном тајности у складу с прописима из области заштите тајних података.	✓
43	Приликом набавке возила нисмо уочили случајеве преферирања у погледу техничке спецификације тражених возила.	✓
44	Министарство није провело процедуру набавке интернета, а издаци се реализују на основу старих уговора.	✗
45	Још увијек нису успостављене веб-странице у великом броју ДКП-ова.	✗
46	Није било промјена у начину ангажовања локалног особља земље пријема, а раније покренути судски спорови по тужбама запослених у ДКП-има су окончани на терет Министарства.	✗

Табела 2а. Детаљан преглед оцјене реализације препорука датих у ранијим годинама

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја	Статус
2/2021	Министарство је током 2022. године предузело активности на анализирању праксе у другим земљама у вези доношења правила понашања дипломата и других запослених у служби вањских послова, али исте још увијек нису окончане.	
4/2021	Кроз надоградњу система за управљање документима обезбијеђено је повезивање ДКП-ова и омогућен преглед дипломатских активности, што је претпоставка за унапређење процеса израде програма рада и извјештаја о раду.	
9/2021	Министарство је у 2023. години реализовало пројект набавке објекта, међутим још увијек није извршена анализа постојећег стања ни проактивно дјеловање везано за реализацију вишегодишњих пројеката.	
12/2021	Министарство је у односу на претходну годину унаприједило садржај извјештаја о попису сталних средстава.	
29/2021	Министарство у сарадњи са својим законским заступником, предузима потребне правне радње и лијекове у циљу заштите имовинско-правних интереса Босне и Херцеговине.	
11/2020	Садржај биљешки уз финансијске извјештаје, у циљу детаљнијег извјештавања о битним промјенама током године и стању имовине и обавеза Министарства на 31.12. текуће године, је унапријеђен, али се у дијелу билансних позиција може додатно унаприједити.	
19/2020	На нивоу Министарства се не води евиденција како сваки појединачни ДКП поступа, али је Министарство утврдило да се поједини ДКП-ови не придржавају Инструкције везано за плаћање банкарске провизије, те је крајем године упућен допис према ДКП мрежи уз упозорење да су дужни да се придржавају инструкције и да изврше пренос средстава.	
21/2020	Министарство је контактирало Министарство финансија и трезора које је обавијештено да се одређене активности предузимају на иницијативу и носиоца тих активности, тј. Централне банке БиХ да се уведе систем девизног плаћања СЕПА за земље региона.	
37/2020	Министарство је досљедно примјењивало одредбе закљученог споразума тако да су понуђене три опције на начин како је дефинирано оквирним споразумом.	

Статус: реализована препорука⁸, препорука чија је реализација у току⁹, нереализована препорука¹⁰, препорука која није могла бити оцијењена у ревидираном периоду¹¹.

3. ДЈЕЛОКРУГ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Министарство је основано Законом о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине¹² којим су утврђене његове надлежности. Министарством руководе министар и замјеник министра који су именовани 26. 1. 2023. године.

⁸ Реализоване су активности наведене у препоруци.

⁹ У току је реализација активности, те стога у овом Извјештају није дата нова препорука, али је дат опис стања и проведених активности.

¹⁰ Нису предузимане активности на реализацији препоруке, те је стога у овом Извјештају поновљена препорука за предметни процес.

¹¹ Препорука није могла бити оцијењена у овом циклусу ревизије, али ће бити оцијењена кад се за то стекну услови.

¹² Службени гласник БиХ број: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09.

Послови из надлежности Министарства се обављају у оквиру основних организационих јединица у сједишту у Сарајеву и у оквиру дипломатско-конзуларних представништава (ДКП) у иностранству (амбасаде, сталне мисије при међународним организацијама и генерални конзулати). Унутрашња организација Министарства је дефинисана Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији из 2013. године и његовим измјенама из 2018. године. Овим Правилником је утврђен број од 658 извршилаца, од којих је 288 у сједишту, а 370 извршилаца у 56 ДКП-а у иностранству.

Претходних година смо констатовали да наведени Правилник није усклађен са Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ¹³ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ¹⁴. Наиме, институције Босне и Херцеговине су биле у обавези да до краја априла 2014. године ускладе правилнике о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста с одредбама Одлуке о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ и Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ¹⁵.

Такође, поменути правилник није усаглашен ни са одлукама Предсједништва БиХ из 2019., 2020. и 2021. године¹⁶ о отварању нових 10 ДКП-ова, на основу којих је у 2022. години Министарство доставило Савјету министара БиХ Приједлог измјена и допуна важећег Правилника о унутрашњој организацији у циљу стварања услова за отварање поменутих ДКП-ова. Како наведени приједлог Савјет министара БиХ није разматрао, Министарство је извјестило Предсједништво БиХ о активностима предузетим у циљу испуњавања свих законских процедура за отварање ДКП-ова.

Предсједништво БиХ је у јуну 2023. године донијело Закључак да Савјет министара БиХ настави активности на хитном усвајању Правилника о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији Министарства како би се испуниле све законске претпоставке и стекли услови за рад ДКП-ова у складу с поменутих одлукама Предсједништва БиХ те утврди одговорност због неусвајања истог, као и да Министарство убрза процедуре за отварање амбасада БиХ у Републици Азербејџан, Словачкој Републици и Републици Албанији и почасних конзулата у Ријеци и Новом Пазару.

Савјет министара БиХ је у јулу 2023. године задужио Министарство да поступи по Закључку Предсједништва те да изради информацију и достави је Савјету министара БиХ на претходно разматрање и евентуално усвајање прије доставе Предсједништву БиХ. Информацију о поступању по наведеном закључку Предсједништва БиХ у вези с процедуром усвајања новог правилника о унутрашњој организацији Министарство је доставило Предсједништву БиХ у марту 2024. године.

¹³ Службени гласник БиХ, број 30/13

¹⁴ Службени гласник БиХ, бр. 30/13, 67/15 и 51/18

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 30/13

¹⁶ Одлуке Предсједништва БиХ од 19.06.2019., 24.09.2020. и 11.03.2021. године о отварању, односно покретању поступка за отварање Генералних конзулата Босне и Херцеговине у Републици Хрватској (Ријека) и Републици Србији (Нови Пазар), амбасада Босне и Херцеговине у Републици Албанији (Тирана), Републици Азербејџан (Баку), Републици Тунис (Тунис), Републици Кенији (Наироби), Словачкој Републици (Братислава), Федеративној Републици Бразил (Брасилија), Народној Демократској Републици Алжир (Алжир) и Краљевини Мароко (Рабат).

Министарство је током 2023. године сачинило нови Приједлог правилника о унутрашњој организацији којим је обухватило и нове ДКП-ове у складу с одлукама Предсједништва БиХ и исти упутило у процедуру прибављања неопходних мишљења надлежних институција. Обезбијеђено је мишљење надлежне комисије Министарства правде за описе послова радних мјеста, мишљења Уреда за законодавство, Централне хармонизацијске јединице Министарства финансија и трезора БиХ и Министарства финансија и трезора БиХ. На достављени Приједлог правилника упућен 21.11.2023. године Министарству правде БиХ није достављено мишљење до половине маја 2024. године и поред ургенције Министарства од 20.2.2024. године.

Сходно наведеном оцијенили смо да Министарство предузима активности на доношењу новог правилника о унутрашњој организацији и систематизацији у складу с важећим одлукама Савјета министара БиХ и препоруком из претходне године (редни број 1 у Табели 2), а активности на коначној имплементацији препоруке ће бити предмет праћења у наредном периоду.

Министарство није у потпуности обезбиједило да се у пуном капацитету обављају послови гдје постоје значајни ризици у пословању, јер нису попуњена радна мјеста секретара и два помоћника, мада су за неке од позиција расписани конкурси (опширније у тачки 7.2 Извјештаја). Радна мјеста шефа Одсјека за финансије и шефа Одсјека за правне, кадровске и преводилачке послове попуњена су у току године те су извршени интерни премјештаји државних службеника у Одсјеку за финансије у циљу јачања интерних контрола у овом сегменту пословања.

Сходно наведеном, а у вези с препоруком из претходне године да Министарство обезбиједи да се на пословима гдје постоје значајни ризици пословања запосле компетентна лица у пуном капацитету и континуитету (редни број 3 у Табели 2), цијенимо да Министарство предузима активности које ће бити предмет праћења и у наредном периоду.

Министарство примјењује Кодекс понашања Агенције за државну службу БиХ који није у цијелости прилагођен потребама и дјелатности Министарства која укључује и дипломатско представљање. С обзиром на ризике који се могу јавити у поступањима која нису предвиђена оквиром државне службе, Министарство је претходне године анализирано праксе у другим земљама у вези доношења правила понашања дипломата и других запослених у служби вањских послова. Није било значајнијих активности у току 2023. године јер се очекивало усвајање закона о иностраним пословима који би требао представљати полазну основу за доношење правила понашања дипломата.

На основу наведеног оцијенили смо да Министарство предузима активности на реализацији препоруке из претходног периода (препука број 2/2021 у Табели 2а) у вези с доношењем правила понашања дипломата те ће иста бити предмет даљег праћења до коначне реализације.

3.1. Активности из оквира надлежности

Програм рада за 2023. годину, који је Министарство доставило Генералном секретаријату Савјета министара БиХ у форми приједлога, усвојен је у марту 2023. године.

До окончања ревизије (половина маја 2024. године) је кроз надоградњу система за управљање документима (OWIS) обезбијеђено повезивање ДКП-а и омогућен преглед дипломатских активности, што је претпоставка за унапређење процеса израде програма рада и извјештаја о раду ДКП мреже, праћење реализованих активности ДКП мреже и компарација са њиховим програмом рада.

Имајући у виду наведено оцијенили смо да Министарство предузима активности на унапређењу процеса израде програма рада и извјештаја о раду и активностима ДКП-ова и Министарства у цјелини сходно датој препоруци из претходне године (препука број 4/2021 у Табели 2а), а што ће бити предметом праћења у наредном периоду до коначне реализације.

Закон о иностраним пословима: У ранијим извјештајима смо указали на чињеницу да непостојање закона о иностраним пословима оставља простор за импровизацију, субјективно/дискреционо одлучивање и ad hoc поступање у различитим ситуацијама, што није добра пракса у јавном сектору и у највећој мјери се негативно одражава на пословање Министарства. Савјет министара БиХ је у мају 2023. године упутио у парламентарну процедуру Приједлог закона о иностраним пословима који Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ на сједници у октобру 2023. године није усвојио. Министарство није имало додатних захтјева по наведеном питању.

4. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Министарство је одговорно за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола

Успостављање и развој система финансијског управљања и контроле обавеза је свих институција БиХ у складу са Законом о финансирању институција БиХ¹⁷, дефинисано као свеобухватан систем политика, процедура и активности који успоставља и за који је одговоран руководиоца институције.

Министарство је у текућој години проводило одређене активности на успостављању система финансијског управљања и контроле, али не у довољној мјери и на плански и систематичан начин предвиђен прописима¹⁸, али и потребама с обзиром на сложену организациону структуру и значајне слабости система интерних контрола констатоване у претходном периоду. Прије свега, Министарство није донијело годишњи план за

¹⁷ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22

¹⁸ Начин успостављање система финансијског управљања и контроле, који се заснива на управљању ризицима и пружа разумно увјеравање да ће циљеви институције бити остварени на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин, детаљније је описано у Приручнику за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ е

успостављање и унапређење система интерних финансијских контрола за 2023. годину, нити је радна група коју чине секретар Министарства и руководиоци сектора и других организационих јединица¹⁹ извјештавала руководство Министарства о проведеним активностима на унапређењу система финансијског управљања и контроле. Будући да у периоду обављања ревизије апликација у којој се врши унос и ажурирање мапе процеса и регистра ризика (PIFC апликација у надлежности Централне хармонизацијске јединице Министарства финансија и трезора БиХ) није функционисала, усмено нам је презентовано да су мапе процеса и ризици утврђени претходних година унесени у апликацију и да су у 2023. години дјелимично ажурирани те додати нови процеси.

Министарство је сачинило и доставило Централној хармонизацијској јединици Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2023. годину. Увидом у наведени извјештај о самопројени система финансијског управљања и контроле констатовали смо да постоји простор за унапређење у свим COSO компонентама, нарочито у сегменту управљања ризицима (није успостављен систем извјештавања о најзначајнијим ризицима, израда регистра ризика је у току, нису јасно дефинисане мјере за умањење ризика, нити се прати њихово провођење), сегменту контролних активности (није осигурана примјена начела раздвајања дужности у ИТ системима због недостатка људских ресурса, нису ажуриране шифре за унос у ИСФУ систем према стварном стању лица која реда на систему), информација и комуникација (не постоји централизована евиденција свих потписаних уговора и уговорних обавеза) те праћења и пројене система (не прати се провођење планираних мјера).

ПРЕПОРУКА 1

Руководство Министарства је дужно плански и систематично радити на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле у складу с важећим законским и подзаконским прописима.

Функционисање система интерних контрола

Систем интерних контрола у Министарству још увијек није успостављен на задовољавајућем нивоу јер су и у току 2023. године констатовани недостаци и слабости у процесима који су обухваћени ревизијом. Осим већ споменутих недостатака у вези с организационом структуром, недостаци и слабости су још увијек присутни код планирања и извршења буџета, запошљавања и ангажовања лица, пописа средстава и обавеза, јавних набавки, наплате потраживања, трансферисања наплаћених прихода и примитака, употребе службених возила и других процеса, што је детаљно описано у појединачним тачкама Извјештаја. Већина недостатака и неправилности се понавља већ дужи низ година, а активности које је Министарство покренуло у појединим процесима још нису окончане или исте нису утицале на крајњи резултат (нпр. попис потраживања).

Када је ријеч о интерним правилима и процедурама као механизмима за умањење ризика, у току године су се доносиле одређене инструкције за поступање у датим околностима, предузете су активности у вези с ажурирањем одређених интерних правила и доношењем процедура стварања и евидентирања обавеза, али углавном су на снази

¹⁹ Рјешење о формирању Стручне радне групе за успостављањ и развоју финансијског управљања и контроле од 16.08.2021. године

процедуре, упутства и инструкције донесене претходних година. Недостају свеобухватна правила и процедуре за значајне процесе у дијелу материјално-финансијског пословања као што су процедуре планирања буџета, процедуре за процес обрачуна и исплате плата и накнада, процес наплате и трансфера прихода, контролу и управљање новчаним средствима, начин усаглашавања стања жиро рачуна евидентираних у главној књизи и стања који се води у банкама (конфирмација), писане процедуре за пословање у ванредним ситуацијама, начину извјештавања руководства ДКП-ова за које се документација књижи у сједишту, правила за кориштење и евидентирање чекова који се користе за плаћање у појединим ДКП-овима, начин утврђивања почетне вриједности возила чија продаја се врши у ДКП-има.

Поред наведеног, утврдили смо да постоји низ интерних аката Министарства која се у форми инструкција, обавјештења или упутстава достављају ДКП-овима, а да при том поједини ДКП-ови не знају за постојање наведених аката.

Министарство током године није утврдило интерне процедуре стварања обавеза којима се утврђују поступци, процедуре и одговорне особе за унос и одобравање обавеза Министарства како је прописано одредбама члана 22. Закона о буџету за 2023. годину. У пракси су се приликом одобравања обавеза и других аката примјењивале одлуке о преносу овлаштења за потписивање појединих докумената и аката у Министарству²⁰ и одлука о поступку и начину потписивања појединих докумената и аката и преносу овлаштења у Министарству²¹, међутим иста се не може сматрати процедуром у смислу одредби Закона о буџету јер истом није детаљно утврђена процедура стварања и одобравања обавеза.

ПРЕПОРУКА 2

Министарство је дужно утврдити интерне процедуре стварања обавеза којима се утврђују поступци, процедуре и одговорна лица за унос и одобравање обавеза Министарства како је прописано одредбама Закона о буџету у циљу успостављања ефикасног процеса планирања и извршења буџета.

Употреба факсимила

У рјешењу о овлаштењу лица за употребу факсимила министра је наведено да се факсимил користи у складу с Упутством о начину вршења канцеларијског пословања у институцијама БиХ²² и Одлуком о преносу овлаштења за потписивање појединих докумената и аката у Министарству од 6.5.2022. године те интерним актима Министарства, као и да се исти употребљава само након прикупљених парафа како је предвиђено наведеном Одлуком о преносу овлаштења и одобрења (парафа) од стране шефа Кабинета министра.

Чланом 66. Упутства о начину вршења канцеларијског пословања у институцијама БиХ прописан је начин евидентирања употребе факсимила. Наиме, ставом 5. наведеног члана прописано је да приликом сваке употребе факсимила на службеном акту лице овлаштено

²⁰ Одлука број 01-02-2-17531.22 од 6.5.2022. године и Одлука о измјени одлуке број 01-02-2-17531-1/22 од 16.5.2022. године

²¹ Одлука број 01-02-2-17531-2/23 од 22.12.2023. године којом су претходне одлуке (01-02-2-17531.22 и 01-02-2-17531-1/22) стављене ван снаге

²² Службени гласник БиХ, број 30/15

за употребу факсимила, поред факсимила, уписује и редни број из Књиге употребе факсимила, док је ставом (6) прописано да на примјерку службеног акта који остаје у институцији лице овлашћено за употребу факсимила ставља свој параф и напомену да је на акт стављен факсимил.

Прегледом аката који су овјерени факсимилом министра, а односе се на ревидиране процесе у Министарству, уочили смо да до претходне ревизије на њима није уписан редни број из Књиге употребе факсимила, како је прописано чланом 66. Упутства о начину вршења канцеларијског пословања у институцијама БиХ. Ипак, у завршној ревизији смо констатовали да се поступило по нашим препорукама и почело с евидентирањем на прописани начин.

На основу претходно изнесеног констатовали смо да Министарство предузима активности на реализацији препоруке везане за обезбјеђење јасних и прецизних процедура за употребу факсимила (редни број 4 у Табели 2) и исте ће бити предметом праћења и у наредном периоду.

Канцеларијско пословање

Осим недостатака у функционисању система интерних контрола које се директно одражавају на позиције расхода и прихода и билансне позиције, констатовали смо да постоје недоследности у начину креирања појединих докумената. Наиме, Министарство користи систем за управљање документима који омогућава преглед предмета и извршавање акција, али смо констатовали да се у одређеном броју случајева документи везани за одређени процес сачињавају, обиљежавају и потписују и на традиционалан начин, ручно, без употребе OWIS система (дакле паралелно), а по захтјеву Кабинета министра и мимо система за управљање документима.

Сматрамо да овакав начин канцеларијског пословања није ефикасан и поуздан те није у складу с принципима канцеларијског пословања дефинисаним у Одлуци о канцеларијском пословању у институцијама БиХ²³ (принцип једнообразности, једноставности, економичности, тачности). Принцип једнообразности подразумева да се канцеларијско пословање организује и врши на једнообразан начин, принцип једноставности подразумева да се свака радња обави што једноставније, принцип економичности подразумева да се свака радња врши уз што мање кориштења времена и средстава, принцип тачности подразумева да се свака радња мора тачно и прецизно обавити и евидентирати.

ПРЕПОРУКА 3

Министарство је дужно обезбиједити да се канцеларијско пословање врши на једнообразан начин.

²³ Службени гласник БиХ, број 74/14

Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ²⁴ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ²⁵ Министарство је успоставило јединицу интерне ревизије у свом саставу у току 2021. године и иста функционише у пуном капацитету. У складу са Стратешким планом и Годишњим планом ревизије за 2023. годину Јединица интерне ревизије је обавила 11 планираних ревизија.

Превенција корупције

Имајући у виду значајност и природу дјелатности Министарства, превенција корупције треба бити при самом врху приоритета активности Министарства. У циљу предузимања превентивних активности и спречавања могућих облика коруптивних радњи, нарочито у сегментима пословања гдје је висок ризик (запошљавање и управљање људским ресурсима, јавне набавке, конзуларно пословање, наплата прихода те други процеси) Министарству је претходне године препоручено да оконча активности на изради плана интегритета.

Министарство је сачинило План интегритета на који је Агенција за превенцију корупције и координацију борбе против корупције 19.3.2024. године дала мишљење да је исти усаглашен с Правилима за израду и провођење планова интегритета у институцијама БиХ те сугерисала Министарству да у наредном периоду обезбиједи надзор над провођењем мјера из усвојеног Плана интегритета.

5. БУЏЕТ МИНИСТАРСТВА ЗА 2023. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину²⁶, Министарству су одобрена средства у укупном износу од 66.377.000 КМ (текући издаци 64.717.000 КМ и капитални издаци 1.660.000 КМ)²⁷.

Током године извршена су усклађивања буџета која се односе на следеће:

- средства вишегодишњих пројеката пренесена из претходног периода у износу од 4.530.892 КМ;
- средства намијењена за програме посебних намјена пренесена из претходног периода у износу од 6.098.403 КМ;
- средства новчаних донација пренесена из претходног периода у износу од 12.501 КМ;
- средства за реализацију програма посебних намјена у износу од 13.669.367 КМ, одобрена у току 2023. године из капиталних примитака од продаје некретнине у Њујорку;
- средства одобрена из текуће резерве у износу од 1.025.000 КМ.

²⁴ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

²⁵ Службени гласник БиХ, број 59/19

²⁶ Службени гласник БиХ, број 22/23

²⁷ До усвајања буџета за 2023. годину, Министарство је располагало средствима одобреним према Инструкцији о привременом финансирању институција БиХ за период јануар - март 2023. године, број: 05-16-2-8338-2/22 од 28.12.2022. године, коју је донио министар финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Према наведеном, Министарство је у 2023. години располагало средствима у укупном износу од 91.713.163 КМ.

Министарство је извршило реструктурисање расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ у октобру 2023. године. Кроз реструктурисање расхода у укупном износу од 1.350.000 КМ смањена су средства за бруто плате и накнаде која су планирана у већем износу од потреба за реализовану динамику запошљавања. Значајнија повећања средстава односе се на позиције унајмљивања имовине и опреме (700.000 КМ) и уговорене услуге (350.000 КМ). Потребу за повећањем средстава на овим позицијама Министарство је образложило промјеном курса валута у ДКП-овима, те осталим разлозима објективне природе на које оно не може да утиче (повећан број чланова породице дипломата за које се плаћају трошкови здравствене заштите у оквиру уговорених услуга, трошкови агенцијских услуга приликом проналажења станова запосленим у ДКП-овима и резиденција шефовима ДКП-ова).

У Министарству су и током 2023. године констатоване слабости у процесу планирања и извршења буџета које се односе на веће извршење појединих аналитичких позиција у односу на одобрена средства током године, нарочито у ДКП-има, те код аналитичких позиција које се могу тачно планирати (отпремнине за одлазак у пензију). Захтјев за реструктурисање средстава из августа 2023. године у износу од 1.500.000 КМ није поткријепљен јасним и прецизним образложењима те га Министарство финансија и трезора БиХ није одобрило. Кориговани захтјев за реструктурисање Министарство је сачинило у мањем износу (1.350.000 КМ) и са одговарајућим прегледима и образложењима.

6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Министарство је сачинило Годишњи финансијски извјештај за 2023. годину и доставило га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима у погледу садржаја, али након утврђеног рока.

Текстуални дио Годишњег финансијског извјештаја садржи забиљешку билансних позиција уз биланс стања у којој су наведене основне информације, без довољно детаљних образложења за позиције потраживања (укључујући и потраживања за ненаплаћене приходе) и обавеза. У Обрасцу 6-Преглед сталних средстава у облику ствари и права крајњи салдо средстава је усаглашен са подацима из главне књиге, али подаци у колонама промјена нису приказани у складу с инструкцијом за сачињавање годишњег извјештаја²⁸ и не одражавају стварне промјене на сталним средствима које су вршене у току године чиме је отежано разумијевање извршених трансакција корисницима финансијских извјештаја.

Садржај биљешки уз финансијске извјештаје, у циљу детаљнијег извјештавања о битним промјенама током године и стању имовине и обавеза Министарства на 31.12. текуће године, су унапријеђена, али се у дијелу билансних позиција могу додатно унаприједити.

²⁸ Инструкција за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу буџета буџетских корисника за период 01.01.-31.12.2023. године, број 05-16-2-15-1/24 од 04.01.2024. године

Констатовали смо да Министарство предузима активности у вези с препоруком из претходног периода везаној за садржај биљешки уз финансијске извјештаје (препука 11/2020 у Табели 2а) те ће иста бити предметом праћења и у наредном периоду до њене коначне реализације.

6.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2023. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 59.384.541 КМ, што је за 32.328.541 КМ мање у односу на расположиви (кориговани) буџет за 2023. годину.

Вриједносно значајни расходи односе се на: бруто плате (37.137.767 КМ), накнаде трошкова запослених (11.623.108 КМ), издатке за употребу возила (1.033.860 КМ), трошкове закупа (6.176.185 КМ), уговорене услуге (4.314.378 КМ), капиталне издатке (1.372.619 КМ) и вишегодишња капитална улагања (1.808.441 КМ).

Значајна одступања оствареног кумулативног износа у односу на кориговани буџет констатована су код бруто плата и накнада (због нереализоване динамике запошљавања), вишегодишњих капиталних улагања и програма посебних намјена.

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, стање по процесима за које су дате препоруке у ранијем периоду чија реализација је у току, као и одређена објелодањивања чињеница о значајним расходима реализованим у 2023. години.

6.1.1. Бруто плате

Укупно остварене плате и накнаде из плата, порези и доприноси са 31.12.2023. године износе 27.137.767 КМ, од чега нето плате запослених у сједишту износе 5.456.180 КМ, нето плате запослених у ДКП-има износе 13.917.418 КМ, а порези и доприноси за све запослене износе 7.764.169 КМ²⁹. Издаци за бруто плате и накнаде остварени су 84,4% у односу на одобрени буџет, јер у току године није реализована планирана динамика запошљавања на основу које је Министарство планирало издатке за ову позицију.

Платни разреди и коефицијенти за обрачун плате утврђени су у Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ³⁰, Одлуци о коефицијентима за дипломатско-конзуларно особље³¹ и Правилнику о платама, додацима и накнадама особља у ДКП-има³². Код обрачуна плате за запослене у сједишту Министарства примјењује се основица коју утврђује Савјет министара БиХ у складу са чланом 7. став (1) Закона о платама и

²⁹ Обрачун пореза и доприноса за запослене у ДКП мрежи врши се у сједишту Министарства, на основу нето плате чији су елементи основица из члана 5. став (1) Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, припадајући коефицијент и додатак на основу минулог рада

³⁰ Службени гласник БиХ, бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 и 59/22

³¹ Одлука Савјета министара БиХ, број 76/23 од 25.2.2023. (Службени гласник БиХ, број 26/23) и Одлука о измјени Одлуке о коефицијентима за дипломатско-конзуларно особље, број СМ 189 /23 од 25.7.2023. (Службени гласник БиХ, број 60/23

³² Службени гласник БиХ, бр. 98/08, 84/14 и 68/23

накнадама у институцијама БиХ и која је за 2023. годину износила 600 КМ. Основицу за обрачун плата у ДКП-има такође утврђује Савјет министара БиХ једном годишње, на основу службених података Уједињених нација, на приједлог Министарства и прибављеног мишљења Министарства финансија и трезора БиХ³³ и она се примјењује након усвајања буџета за текућу фискалну годину. Током 2023. године обрачун плате у ДКП-овима вршен је на основу основице утврђене за обрачун плате у 2022. години³⁴ и основице за обрачун плате у 2023. години³⁵.

Ревизијом издатака у оквиру позиције бруто плата утврђене су сљедећи недостаци:

Платни разреди и коефицијенти за дипломатско-конзуларно особље: На основу одредби члана 12. Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ Савјет министара БиХ је у фебруару 2023. године донио Одлуку о коефицијентима за дипломатско-конзуларно особље за коју је наведено да се примјењује од 01.03.2023. године³⁶, а затим је измјеном из јула 2023. године³⁷ утврђено да се она примјењује од 01.10.2022. године. Том одлуком су утврђени нови коефицијенти (нулти коефицијент утврђен у распону од 2,00-2,93) за дипломатска или конзуларна звања за која су ранијом одлуком ти коефицијенти утврђени у распону 1,80-3,25. На основу презентираних података, Министарство је нове коефицијенте примијенило код обрачуна плате за запослене у сједишту (разлика у износу од 18.911 КМ укалкулисана у 2022. години), али не и у ДКП-овима. У образложењу за наведено поступање Министарство је навело да је измјенама Правилника о платама, додацима и накнадама особља у ДКП-овима³⁸, у коме су такође наведени коефицијенти за обрачун плата, утврђено да се примјењује од 1.1.2023. године.

Како су у Правилнику о платама, додацима и накнадама особља у ДКП-има обухваћене и одредбе које су уређене другим подзаконским актом (у конкретном случају коефицијенти из Одлуке), доношењем два подзаконска акта са различитим датумима њихове примјене отварају дилеме у погледу примјене једног или другог акта. Поред наведеног, морамо указати и на чињеницу да се у донесеним актима утврђује њихова ретроактивна примјена, што онемогућава правовремено планирање средстава и повећава ризик у погледу исправне примјене.

Прековремени рад: Укупни издаци за прековремени рад су реализовани у износу од 25.942 КМ. Министарство је, као и претходне године, наставило с праксом исплате новчаног износа за остварене прековремене сате, не разматрајући опцију прерасподјеле радног времена која је наведена у Одлуци Савјета министара БиХ о начину и поступку остваривања права на накнаду за прековремени рад, рад у нерадне дане, ноћни рад и рад у дане државних празника у институцијама БиХ³⁹. Исплаћена накнада се односи на 2700 прековремених сати које је остварило 16 запослених. Исплата накнаде се односи на остварене прековремене сате возача, начелника одјељења, савјетника и секретара у одсјецима Министарства.

³³ Члан 7 став (7) Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ

³⁴ Одлука о утврђивању висине основице за обрачун плата у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ у 2022. години, број СМ 107/22 од 9.11.2022. године (Службени гласник БиХ, број 1/23)

³⁵ Одлука о утврђивању висине основице за обрачун плата у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ у 2023. години, број СМ 289/23 од 9.11.2023. године (Службени гласник БиХ, број 85/23)

³⁶ Одлука Савјета министара БиХ број 76/23 од 23.2.2023. године (Службени гласник БиХ, број 26/23)

³⁷ Одлука Савјета министара БиХ број 189/23 од 25.7.2023. године (Службени гласник БиХ, број 60/23)

³⁸ Правилник Савјета министара БиХ о измјени Правилника о платама, додацима и накнадама особља у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине, број 229/23 од 7. 9.2023. године (Службени гласник БиХ, број 68/23)

³⁹ Одлука Савјета министара БиХ број 234/08 од 29.12.2008. године (Службени гласник БиХ, број 4/09)

ПРЕПОРУКА 4

Министарство је дужно примјењивати прописе који се односе на ангажовање, евидентирање и плаћање запослених приликом прековременог рада што укључује и прерасподјелу радног времена када год је то могуће, на начин како је то предвиђено важећом одлуком Савјета министара БиХ.

6.1.2. Путни трошкови

Од укупно реализираних издатака за путне трошкове у 2023. години (1.204.897 КМ) за потребе сједишта је реализовано 739.836 КМ, а 465.061 КМ у дипломатско-конзуларним представништвима. У односу на претходну годину извршење је мање за 264.013 КМ.

Министарство је, у смислу принципа рационалности, документовало сврху и намјену кориштења јавних средстава, међутим још увијек има простора за унапређење процеса планирања службених путовања и благовремене куповине авио-карата. Сматрамо важним да се куповина авио-карата изврши благовремено, а посебно за путовања за која је унапријед познат датум догађаја, односно присуство представника Министарства на истом.

Увидом у документацију утврдили смо да се одређен број путних налога се још увијек не правда на вријеме, односно у року од седам дана од дана повратка са службеног путовања, али су оправдани са 31.12.2023.године.

По питању унапређења процеса планирања и реализације службених путовања на основу принципа рационалног и економичног кориштења јавних средстава дали смо препоруку у претходној години (редни број 10 у Табели 2) те смо на основу претходно презентираних оцијенили да је реализација исте у току, а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

6.1.3. Издаци за обрасце и папир

На конту издатака за обрасце и папир је укалкулисан износ од 195.583 КМ за набавку образаца наљепница виза. Након окончане процедуре јавне набавке закључен је уговор са добављачем 29.12.2023. године у износу од 100.000 EUR, а противвриједност уговореног износа је укалкулисан на наведени conto. Уговорени аванс добављачу (50% од вриједности уговора) плаћен је у 2024. години са централног рачуна у Минхену, а до обављања ревизије није било испоруке образаца наљепница.

Обрасци наљепница виза су текући издаци и по том основу није испуњен један од услова утврђених Упутством за унос и евидентирање обавеза у ИСФУ систем које су планиране у буџету текуће фискалне године, а чији рачуни или коначне ситуације ће бити испостављене у наредној фискалној години⁴⁰. Наиме, да би одређена обавеза могла теретити буџет текуће године, један од услова је да се ради о робама или услугама које се једнократно набављају, тј. који немају карактер текућих издатака.

⁴⁰ Инструкција о Министарства финансија и трезора БиХ број 08-16-1-8801-1/15 од 26.10.2015. године

ПРЕПОРУКА 5

Приликом евидентирања издатака Министарство је дужно водити рачуна о испуњености услова прописаних Упутством за унос и евидентирање обавеза у ИСФУ систем које су планиране у буџету текуће фискалне године, а чији рачуни или коначне ситуације ће бити испостављене у наредној фискалној години.

6.1.4. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу службених возила у Министарству у 2023. години износе 1.033.860 КМ⁴¹, што је у односу на извршење у 2022. годину више за 69.187 КМ. Од укупних издатака на сједиште се односи 151.459 КМ, а издаци за ДКП износе 882.401 КМ.

Правилником о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ⁴² Министарству је одобрено 5 службених возила. Правилником о службеним специјализованим возилима⁴³ одобрено је 8 службених специјализованих возила у Министарству и 115 у ДКП-овима. Дакле, укупно је одобрено 128 возила (Министарство 13 и ДКП 115).

У току 2023. године Министарство је располагало с 94 возила, од тога 10 службених возила и 6 специјализованих возила у сједишту Министарства, док су ДКП-ови располагали с 78 возила. Једно службено возило из сједишта је продато у 2023. години, а три возила су предмет продаје у 2024. години, након чега ће се број расположивих возила у сједишту Министарства ускладити с бројем одобрених (службених) возила.

Нису нам презентоване активности Министарства у вези с прибављањем сагласности Савјета министара БиХ на правилник о возилима за специјализоване намјене које је требало предузети након ступања на снагу Правилника о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ у марту 2023. године. Такође, класе специјализованих возила у ДКП-овима нису усклађене ни с одредбама раније донесеног Правилника о службеним специјализованим возилима из 2021. године⁴⁴, до чега је, према информацијама из Министарства, дошло због погрешног уноса класа возила у ДКП-овима.

ПРЕПОРУКА 6

Министарство је дужно доставити приједлог правилника о кориштењу службених возила за специјализоване намјене Савјету министара БиХ ради прибављања сагласности.

⁴¹ У укупном износу су обухваћени утрошак горива (324.725 КМ), материјал и услуге оправки и одржавања возила (215.6146 КМ), услуге осигурања возила (204.052 КМ), услуге прања возила (31.483 КМ), издаци за ауто гуме (38.896 КМ) и услуге регистрације моторних возила (7.182 КМ). У укупном износу издатака обухваћени су и трошкови лизинга (112.458 КМ) и закуп паркинг простора (96.162 КМ)

⁴² Службени гласник БиХ, број 34/23 и 84/23

⁴³ Правилник о условима набавке и начину кориштења службених специјализованих возила Министарства иностраних послова и дипломатско-конзуларних представништава Босне и Херцеговине, број 09/2-ИНТ-1519/21 од 5.5.2021. године

⁴⁴ Одобрено је 56 возила средње класе, 55 возила ниже средње класе, и 4 возила за делегације виша средња класа

Процес кориштења возила још увијек није успостављен на задовољавајући начин те смо поново утврдили недостатке у евиденцијама о кориштењу возила, како у сједишту тако и у ДКП-овима. Наиме, не попуњавају се све предвиђене рубрике у обрасцу колског налога на начин предвиђен важећим Правилником Савјета министара БиХ, није успостављена контрола вјеродостојности унесених података у налог за употребу службених возила (да ли пређена километража одговара путној релацији, утрошено гориво и сл.), не врши се контрола налога за употребу службених возила са подацима из налога за службени пут, не наводи се пређена километража по појединим релацијама нити укупно пређена километража за возила (ДКП). Неадекватно попуњени налози и евиденције онемогућавају контролу употребе службених возила, утврђивање оправданости трошкова и успостављање одговорности за ненамјенску употребу, нерационалности и штете на службеним возилима.

ПРЕПОРУКА 7

Министарство је дужно код процеса употребе службених возила обезбиједити уредно и досљедно вођење свих евиденција о употреби возила које представљају основ за праћење и контролу трошкова те потврду намјенског кориштења возила.

Активности Министарства на надоградњи OWIS система, с циљем успостављања електронског уноса података о возилима од стране ДКП-ова и могућности увида у стање и кориштење возила у ДКП-овима нису окончане у 2023. години, па смо поново констатовали да су поједини ДКП-ови каснили са достављањем извјештаја, и поред ургенција из Министарства.

На основу податка Министарства, у току 2023. године је евидентирано шест штета на возилима у укупном износу од 28.422 КМ. Штете у износу од 27.155 КМ су, уз сагласност Министарства, исплаћене на рачун добављача који је вршио услуге поправке службених моторних возила, а само је штета у износу од 1.267 КМ обрачуната и уплаћена на жиро рачун Министарства финансија и трезора БиХ.

6.1.5. Унајмљивање имовине и опреме

Унајмљивање простора или зграда: Министарство је за потребе унајмљивања простора у 2023. години издвојило 5.887.931 КМ од којих се на сједиште односи 274.710 КМ, а на ДКП 5.613.221 КМ.

Увидом у расположиву документацију која се односи на трошкове закупа утврдили смо различита поступања приликом закупа простора у ДКП-овима, а односе се на површину, односно квадратуру закупљеног објекта/стана/резиденције, процедуре закључивања уговора, одржавање некретнина итд. Министарство нема интерни акт којим се регулише питање управљања некретнинама које се користе за потребе ДКП-ова. У изради је радна верзија правилника о одржавању и управљању некретнинама које се користе за потребе ДКП БиХ и запослених у ДКП БиХ.

6.1.6. Уговорене услуге

Услуге репрезентације су реализоване у износу од 424.882 КМ од чега су у сједишту реализовани издаци у износу од 92.486 КМ, док се на издатке у ДКП-овима односи износ од 332.396 КМ.

Екстерна репрезентација у сједишту Министарства је реализована у оквиру износа који је планиран интерном Одлуком⁴⁵. Већина рачуна из тестираног узорка садржи образложење, али постоје и случајеви у којима недостају образложења о поводу настанка трошка или да се на основу образложења не може у потпуности потврдити да су издаци настали за предвиђене намјене (углавном у ДКП-овима).

По питању препоруке која се односила на реализацију издатака за услуге репрезентације (редни број 16 у Табели 2), сматрамо да се предузимају активности Министарства те ће иста бити предметом даљњег праћења до окончања реализације.

Услуге примарне здравствене заштите исказане су у износу од 1.442.707 КМ. Право на здравствену заштиту уређено је Правилником о платама и накнадама у дипломатско-конзуларним представништвима којим је предвиђено да се здравствена заштита запослених обезбјеђује на основу билатералних споразума, на основу потписаних споразума с осигуравајућим кућама те да се у ДКП-овима у којима није обезбијеђен један од претходна два начина рјешавања здравствене заштите запосленима признају стварни трошкови. У односу на претходну годину повећан је број ДКП-ова у којима је здравствена заштита обезбијеђена на основу билатералних споразума (25 ДКП-ова у 2023. у односу на 24 у 2022. години). Право на здравствену заштиту на основу потписаних споразума с осигуравајућим кућама остварују запослени у 22 ДКП-а, док се за 9 ДКП-ова признају стварни трошкови здравствене заштите.

Такође, Министарство континуирано анализира начин побољшања здравствене заштите запослених у ДКП-овима и у случајевима подношења захтјева за признавање трошкова цијени конкретну ситуацију. У 2024. години је за два од девет ДКП-ова за које се признају стварни трошкови здравствене заштите покренута процедура склапања уговора о осигурању с осигуравајућим кућама.

По питању препоруке која се односила на реализацију издатака за услуге здравствене заштите запослених у ДКП-овима (редни број 17 у Табели 2), сматрамо да се предузимају активности у Министарству те ће препорука бити предметом даљњег праћења до окончања реализације.

6.1.7. Капитални издаци

Реализација капиталних износила је 1.372.619 КМ и односи се на набавку: опреме (1.353.967 КМ), намјештаја (98.427 КМ), компјутерске опреме (261.167 КМ), опреме за пријенос података и гласа (23.093 КМ), моторних возила (864.304 КМ), електронске опреме (85.556 КМ), машина, уређаја и алата (14.767 КМ), инвентара (6.653 КМ и реконструкцију и инвестиционо одржавање (18.652 КМ).

⁴⁵ Одлука о кориштењу репрезентације у Министарству број: 09-02-2-32964/21 од 1.11.2021. године

Капитални издаци Министарства ни у 2023. години нису у потпуности реализовани у складу с намјенском структуром одобреном након усвајања буџета, нити са измјенама намјенске структуре које је, по захтјеву Министарства, Министарство финансија и трезора БиХ одобрило у јуну 2023. и почетком 2024.године⁴⁶. Министарство је извршило реализацију капиталних издатака у оквиру укупно одобреног износа, али за одређене позиције извршено је вриједносно и количинско прекорачење. Тако је нпр. извршена набавка опреме која није одобрена намјенском структуром капиталних улагања на позицији опреме за пренос података и гласа. На наведеној позицији одобрена је набавка двије телефонске централе, телефонских апарата и факс апарата у укупном износу од 42.000 КМ, а набављена је опрема за озвучење атрија у износу од 23.093 КМ. Иако је утрошен мањи износ од одобреног, исти није намјенски утрошен. Такође је нпр. за набавку компјутерске опреме одобрен износ од 250.000 КМ, а реализована је набавка у вриједности 261.168 КМ. Што се тиче количина, за потребе сједишта набављено је 36 рачунара, а одобрено 35, док је за потребе ДКП-ова одобрена набавка 40 рачунара, а набављено их је 48.

ПРЕПОРУКА 8

Министарство је дужно реализовати капиталне набавке у оквирима одобрених средстава и у складу са намјенском структуром коју одобрава Министарство финансија и трезора БиХ.

6.1.8. Вишегодишњи пројекти и програми посебних намјена

Вишегодишњи пројекти: За реализацију пројеката који су одлукама Савјета министара БиХ одобрени као вишегодишњи пројекти Министарство је располагало средствима у износу од 4.530.892 КМ и иста су у цјелини пренесана из претходне године. У току године реализована су средства у износу од 1.808.441 КМ и односе се на пројекте адаптације објекта у Будимпешти (326.161 КМ), куповину, адаптацију и опремање објекта у Црној Гори (1.468.810 КМ) и реконструкцију и опремање објекта у Бечу (13.470 КМ).

Реализација одобрених вишегодишњих пројеката не проводи се планираном динамиком, те неки од пројеката, који су одобрени 2018. године, нису још реализовани. Упитно је да ли су због раста цијена тада одобрена средства довољна за њихову реализацију у планираном обиму.

Мада је у току године реализована куповина објекта у Подгорици, констатовали смо да на спорост у реализацији пројеката у значајној мјери утичу и активности Министарства, па се нпр. код реализације пројекта адаптације објекта у Лондону одустало од првобитно планираног начина реализације пројекта, али је изостала реализација и за радове на које су преусмјерена средства, код адаптације објекта у Мадриду још нису окончане раније покренуте активности за додјелу додатних средстава за завршетак радова⁴⁷, а Министарство разматра да ли ће се вршити даља улагања у наведени објекат имајући у виду износ који је потребан за стављање објекта у функцију. Реализација пројекта

⁴⁶ Сагласност број 05-16-2-3314-6/23 од 4.1.23024. године

⁴⁷ У фебруару 2021. године покренута је процедура измјене Одлуке о одобравању вишегодишњег капиталног пројекта, у јулу 2022. године је покренута нова процедура измјене и допуне првобитне Одлуке, али је Министарство финансија и трезора БиХ обавијестило Министарство у августу 2022. да је потребно поднијети захтјев за доношењем нове одлуке, а не измјене и допуне постојеће.

опремања објеката у Будимпешту и Мадриду, за шта су расположива средства у износу од 95.979 КМ, условљена је реализацијом пројеката адаптације у тим ДКП-овима. Највећи износ нереализованих средстава за вишегодишње пројекте односи се на реконструкцију и опремање објекта у Бечу (2.007.294 КМ) за који је у 2023. години сачињена пројектна документација која је основ за расписивање јавног позива за избор добављача за извођење радова. Током ревизије нам нису презентирани конкретније анализе или информације које указују на правац дјеловања Министарства у смислу ажурнијег рјешавања проблематике која се односи на неке од пројеката (нпр. Мадрид и Лондон). Министарство је у току ревизије припремало информацију о реализацији вишегодишњих пројеката за Савјет министара БиХ.

По питању препоруке која се односила на реализацију вишегодишњих капиталних пројеката (препука број 9/2021 у Табели 2а), сматрамо да предузете активности Министарства у току 2023. године још увијек нису задовољавајуће у смислу ефикасније реализације пројеката те ће дата препорука бити предмет даљњег праћења до окончања реализације.

Програм посебних намјена под називом „Куповина објекта за потребе ДКП-а БиХ“ обухвата намјенска средства остварена заједничком продајом објеката за које не постоји заинтересованост ниједне државе наследице бивше СФРЈ. Укупно расположива средства у износу од 19.767.770 КМ састоје се од средстава пренесених из 2022. године (6.098.403 КМ) и примитака остварених у 2023. години продајом заједничке имовине у Њу Јорку (13.669.367 КМ).

Министарство је у августу 2023. године доставило надлежним институцијама приједлоге одлука за два пројекта:

- куповина, адаптација и опремање објекта за потребе смјештаја Сталне мисије БиХ при УН у Њу Јорку укупне вриједности до 7.000.000 КМ,
- куповина, адаптација и опремање објекта за потребе смјештаја ДКП-а у Републици Сјеверној Македонији укупне вриједности до 1.500.000 КМ.

6.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици у периоду од 1.1. до 31.12.2023. године исказани су у износу од 22.580.784 КМ. Приходи се, према економским категоријама, односе на приходе од накнада и такси и прихода од пружања јавних услуга⁴⁸ (8.868.901 КМ) и примитке продаје сталних средстава⁴⁹ (13.710.584 КМ) и приходи од камата⁵⁰ (1.299 КМ).

Остварени приходи су већи у односу на планиране јер примици од продаје некретнина нису били планирани⁵¹, а остварени су у износу од 13.669.367 КМ.

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

⁴⁸ Економски код 722

⁴⁹ Економски код 811

⁵⁰ Економски код 721

⁵¹ Продаја заједничке имовине у Њу Јорку реализована у 2023. години

6.2.1. Приходи од накнада и такси и пружања јавних услуга

Приходи од накнада и такси и пружања јавних услуга⁵² остварени су у износу од 8.868.901 КМ, а значајни се односе се на приходе од: захтјева за престанак од држављанства (437.498 КМ), путних исправа које издаје ДКП (3.627.889 КМ), виза које издаје ДКП (2.809.405 КМ), овјере потписа (208.091 КМ), изјава за одрицање од држављанства (302.805 КМ), увјерења, потврда извода из матичних књига (303.799 КМ), књижица за пасоше и путних листова (864.416 КМ).

Наплата такси за радње које се обављају у ДКП мрежи врши се на основу документа под називом „Цјеновник конзуларних услуга у ДКП-овима БиХ“ сачињеног у децембру 2014. године. У поменутом цјеновнику је наведено да је сачињен на основу члана 3а. Закона о административним таксама БиХ⁵³, Закона о административним таксама БиХ⁵⁴, Закона о путним исправама⁵⁵, Одлуке Савјета министара БиХ из 2002. године⁵⁶, Правилника о цијени путних исправа⁵⁷ и Упутства Министарства цивилних послова БиХ⁵⁸.

У Министарству нисмо добили информацију шта је био основ за утврђивање појединих такси које су у Цјеновнику изражене у EUR, а у Закону о административним таксама у КМ као ни зашто поједине таксе у EUR не одговарају прерачунатом износу такси из Тарифе утврђене у Закону о административним таксама. Поред тога, у Цјеновнику је наведена цијена конзуларне услуге у вези с „дупликатом пасоша“ која је утврђена Законом о административним таксама, а такав документ није предвиђен Законом о путним исправама. На основу мишљења Министарства цивилних послова, Министарство је у 2024. години наложило амбасадама и генералним конзулатима престанак наплате ове врсте таксе и обавијестило их да ће се покренути активности на измјенама тарифе административних такси у том дијелу.

Наведени Цјеновник није објављен на интернет страници Министарства, а на основу информација у ДКП-овима који су обухваћени процесом ревизије, објављени су на страницама ДКП-ова. Према документима који су нам били расположиви током ревизије, ДКП-ови који обављају наплату у америчким, канадским и аустралијским доларима, енглеским фунтама и швајцарским францима врше провјеру курса наведених валута једном квартално и обавезни су извршити корекцију висине административне таксе. Није прописана обавеза обавјештавања сједишта о извршеној корекцији нити је прописано јасно поступање уколико се наплата врши у локалној валути земље пријема, а не ради се о побројаним валутама.

ПРЕПОРУКА 9

Министарство треба детаљно анализирати документ на основу којег се врши наплата конзуларне таксе и сачинити квалитетан попис такси које се наплаћују у ДКП мрежи с јасно дефинисаним поступањем у ДКП-има.

⁵² Економски код 722

⁵³ Службени гласник БиХ, број 4/99 и 32/00

⁵⁴ Службени гласник БиХ, број 16/02, 19/02, 43/04, 08/06, 76/06, 13/07, 76/07, 03/08, 42/08, 3/10, 98/12 и 15/14

⁵⁵ Службени гласник БиХ, број 4/97, 1/99, 9/99, 27/00, 32/00, 19/01, 47/04, 53/07, 15/08, 33/08, 39/08 и 60/13

⁵⁶ Службени гласник БиХ, број 06/02

⁵⁷ Службени гласник БиХ, број 56/14

⁵⁸ Упутство Министарства цивилних послова о поступку, цијени и надлежности органа за издавање путних исправа у року краћем од прописаног (Службени гласник БиХ, број 86/14)

Начин уплате и евидентирања административних такси и накнада које представљају приход Буџета институција БиХ, а наплаћују се у иностранству путем ДКП-ова регулисан је Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ о начину евидентирања уплата административних такси и накнада извршених путем дипломатско конзуларних представништава Босне и Херцеговине⁵⁹. Наведеном Инструкцијом уређен је и начин преноса наплаћених конзуларних такси на рачун Министарства финансија и трезора БиХ отворен код Централне банке, књиговодствено евидентирање преноса таксе као и савјешње извршених уплата и евидентираних прихода. Министарство је претходних година сачинило више упутстава и инструкција у вези с наплатом и начином трансфера административних такси по основу обављених конзуларних услуга и исте доставило ДКП-овима, међутим, још увијек постоје недоследности у примјени од стране ДКП мреже као и недоследности самог сједишта у дијелу контрола које оно проводи.

На основу књиговодствене и помоћне евиденције утврдили смо да се није поступало у складу с наведеним прописима по питању редовног трансфера наплаћене конзуларне таксе на рачун Министарства финансија и трезора БиХ отворен код Централне банке, приликом савјешња извршених уплата и евидентираних прихода, као и по питању плаћања банкарске провизије.

Помоћна евиденција о наплаћеним и трансферисаним приходима садржи податке о износива наплаћених и трансферисаних прихода на мјесечном нивоу и збирно за обрачунски период по сваком ДКП-у, али не садржи остале битне информације (нпр. информације о насталим трошковима приликом трансфера прихода, информације о разлозима нетрансферисања, грешкама приликом затварања трансфера на други ДКП, износу банкарске провизије, наплаћених износа за слање документације путем поште и сл.) на основу којих би се правовремено могла констатовати неслагања и предузети неопходне активности на исправкама евентуалних грешака.

Трансфер наплаћених конзуларних такси: Један број ДКП-ова није вршио редован мјесечни трансфер конзуларне таксе, како је предвиђено Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ. Тако је амбасада у Ријад у октобру 2023. године извршила трансфер износа наплаћеног од априла 2023. године, амбасада у Абу Дабију је трансферисала средства крајем августа 2023. године, а након тога (до краја године) нису вршени трансфери средстава, амбасада у Вашингтону је извршила трансфере до тада наплаћене таксе у јуну и августу 2023. године, а након тога врши мјесечни трансфер средстава. Због проблема у међународном платном промету амбасаде у Триполију и Москви нису биле у могућности трансферисати наплаћену конзуларну таксу те Министарство, у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ, прати наплаћене приходе, а проблем с трансфером од 2024. године рјешава умањењем мјесечног износа за финансирање рада амбасада. Овакав начин праћења прихода и трансфер средстава за редовно пословање од раније се врши за Штокхолм.

Поред помоћне евиденције о наплати и трансферу конзуларних прихода у 2023. години која се води у сједишту Министарства, а која по нашем мишљењу не пружа адекватне и квалитетне информације у вези с трансферисањем средстава, нисмо се увјерили да се подаци о нетрансферисаним конзуларним таксама упоређују са стањем на конзуларним

⁵⁹ Инструкција број: 08-02-1-5824-1/12 од 28.12.2012. године

рачунима преко којих се врши њихова наплата, а затим пренос на рачун код Централне банке БиХ.

ПРЕПОРУКА 10

Министарство је дужно вршити редован трансфер наплаћених конзуларних такси у складу с Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ о начину евидентирања уплата и административних такси и накнада извршених путем дипломатско-конзуларних представништава БиХ уз контролу стања новчаних средстава на конзуларним рачунима ДКП-ова.

По питању усклађивања износа наплаћених и трансферисаних прихода, констатовали смо да је Министарство у току 2023. године достављало Министарству финансија и трезора БиХ кварталне табеларне прегледе из помоћне евиденције о оствареним и трансферисаним приходима, али није предузимало активности на савјевању стања с поменутиМ Министарством, како је то предвиђено Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ.

ПРЕПОРУКА 11

Министарство треба квартално вршити савјевање извршених уплата и евидентираних прихода по појединим ДКП-овима с Министарством финансија и трезора БиХ у складу с наведеноМ Инструкцијом.

Наплата и трансфер конзуларних такси је, како смо већ навели, уређена и низом интерних упутстава и инструкција Министарства које су сачињене у претходном периоду и достављене ДКП-има. Имајући у виду да се сва та упутства и инструкције не примјењују досљедно, као и чињеницу да упутства и инструкције донесене у различитом периоду третирају исту проблематику, препоручили смо да се све активности у вези с наплатом и трансфером прихода од конзуларних услуга и других прихода пропишу јединственим интерним актом. У вези с овим нису нам презентоване информације да је Министарство предузимало неке активности.

ПРЕПОРУКА 12

Препоручујемо Министарству да јединственим интерним актом пропише све активности у вези с наплатом и трансфером прихода од конзуларних услуга и других прихода, укључујући вођење интерних евиденција и начин извјештавања.

Поред неблаговременог трансферисања наплаћених прихода и њиховог савјевања, и даље су у појединим ДКП-овима констатоване проблеми у вези с наплатом банкарске провизије и трошкова одржавања конзуларног рачуна из средстава конзуларних прихода који се плаћају с конзуларног рачуна умјесто с рачуна за редовно пословање ДКП-а. На нивоу Министарства се не води евиденција како сваки појединачни ДКП поступа по овом питању, али је крајем године из сједишта Министарства упућен допис према ДКП-овима о обавези придржавања инструкције о начину измирења банкарске провизије и преносу средстава на конзуларни рачун уколико је провизија измирена путем тог рачуна.

По питању препоруке из ранијег периода, која се односила на плаћање банкарске провизије и трошкова одржавања конзуларног рачуна (препорука број 19/2020 у

Табели 2а), констатовали смо да је Министарство предузимало одређене активности, те ће иста бити предмет даљњег праћења до окончања реализације.

У вези с рјешавањем начина планирања и реализације банкарских и других трошкова који прате трансфер конзуларних прихода из ДКП-а на Јединствени рачун трезора информисани смо да је Министарство добило информацију од Министарства финансија и трезора БиХ да се предузимају активности на иницијативу носиоца тих активности, тј. Централне банке БиХ, да се уведе систем девизног плаћања SEPA за земље региона.

По питању препоруке из ранијег периода, која се односила на начин планирања и реализације банкарских и других трошкова (препука број 21/2020 у Табели 2а), констатовали смо да постоје одређене активности које не зависе само од Министарства, те ће иста бити предмет даљњег праћења до окончања реализације.

6.3. Биланс стања

Укупна актива (средства) Министарства, исказана у Билансу стања на дан 31.12.2023. године, исказана је у износу од 69.976.109 КМ, док је укупна пасива (обавезе и извори средстава) исказана у износу од 63.034.994 КМ.

Ставке биланса стања исказане у оквиру активе (средстава) односе се на новчана средства (7.989.610 КМ), краткорочна потраживања (737.851 КМ), краткорочне пласмане (1.529.506 КМ), финансијске и обрачунске односе с другим повезаним јединицама (225.773 КМ), краткорочна разграничења (1.919.207 КМ) и неотписану вриједност сталних средстава (57.574.162 КМ).

На позицији обавеза значајне обавезе се односе на краткорочне текуће обавезе (2.728.701 КМ), обавезе према запосленима (1.525.943 КМ) и краткорочна разграничења (1.182.885 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6.3.1. Новчана средства

Новчана средства на 31.12.2023. године су исказана у износу 7.989.610 КМ и односе се на стања новчаних средстава на централном рачуну у Минхену и рачунима (редовним и конзуларним) и благајнама у 57 ДКП-ова (7.793.197 КМ), упућене дотације крајем године које су евидентирани на рачунима ДКП-а у јануару 2024. године (170.647 КМ). Остатак у износу од 25.766 КМ се односи на конта за поравнања и прелазне рачуне за која је пописна комисија навела да се ради о салдима из претходне године, погрешним књижењима или да није могла утврдити на шта се односе те да је потребно извршити увид у документацију и утврдити тачан основ књижења, као и да су одређена салда резултат књижења које врши искључиво Министарство финансија и трезора БиХ и да нема увида у иста. Пописом су потврђена стања редовних и конзуларних рачуна из свих ДКП-ова, што није био случај претходне године, а износ салда који комисија није могла потврдити пописом је мањи у односу на претходну годину.

По питању препоруке из претходне године која се односила на усклађивање књиговодственог са стварним стањем новчаних средстава (редни број 22 у Табели 2), констатовали смо да је Министарство предузимало одређене активности, те ће иста бити предметом даљњег праћења до окончања реализације.

6.3.2. Краткорочна потраживања и краткорочни пласмани

Министарство је у 2023. години предузимало одређене активности у циљу утврђивања потраживања по свим основама од запослених те оправданости и могућности наплате истих. Комисија именована у марту 2023. године је у свом извјештају навела да је сачинила радну верзију табеларног прегледа потраживања који је класификован према тренутном статусу особа на које се потраживања односе (тренутно запослени у Министарству, пензионисани, нису више запослени, умрли) те према врсти потраживања (синтетичким контима). Комисија је такође навела да није окончала све неопходне активности на анализи постојеће документације јер иста није потпуна јер је дио документације архивиран те да је потребно наставити активности и да расположиво вријеме није било довољно јер је било кашњења у достави документације из надлежних организационих јединица.

Запослени у Министарству су обавијештени да правовремено измире све финансијске обавезе јер ће у супротном бити предметом санкционисања на начин и у обиму сходно релевантним прописима, а о могућности наплате покретањем тужби су обављени разговори са Правобранилаштом БиХ.

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 737.851 КМ и односе се на дате авансе (158.770 КМ) те остала потраживања (577.441 КМ) која обухватају потраживања за аконтације, потраживања од запослених за мањкове, потраживања за штете од осигуравајућих друштава, преплаћене порезе и доприносе, сумњива и спорна потраживања, те остала потраживања. Поједина потраживања у структури ових потраживања имају негативно салдо због погрешних књижења у претходном периоду, што није у складу с рачуноводственим правилима и утиче на тачност исказаног укупног износа ове позиције (цца 27.900 КМ је са негативним салдом).

Значајан дио ових потраживања је из претходних година (дио се односи и на стања чак из 2002. године која су евидентирана у Главној књизи приликом преласка на ИСФУ систем) за која ни пописна комисија није утврдила на шта се односе. За сумњива и спорна потраживања пописна комисија је навела да се највећи дио односи на евидентирани мањак новца у благајни у Амбасади БиХ у Техерану настао почетком 2020. године (22.031 КМ)⁶⁰. Стање потраживања није потврђено кроз попис, јер је за дио потраживања комисија за попис навела да је документација уништена, а за дио потраживања је констатовала да је потребно покренути поступак наплате од запослених у сарадњи с Правобранилаштом БиХ, а за потраживања у износу од 76.841 КМ је предложила отпис с обзиром на проток времена и могућност наплате истих. Сходно наведеном, не можемо потврдити тачност позиције краткорочних потраживања исказаних у Билансу стања у наведеном износу.

Поред тога, констатовали смо да се евидентирање потраживања не врши у свим случајевима у складу с рачуноводственим правилима и принципима, јер смо уочили случајеве да се потраживања прво наплате па тек онда евидентирају као потраживања,

⁶⁰ Документација у вези са утврђеним мањком је достављена Тужилаштву БиХ

док нека потраживања нису ни евидентирана као потраживања (авансне уплате за набавку возила у Стразбуру и Бриселу у укупном износу од 129.886 КМ), што није у складу с Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ⁶¹. Наведени аванси нису ни уговорени са добављачима.

ПРЕПОРУКА 13

Министарство је дужно све финансијске трансакције евидентирати у складу с Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.

Краткорочни пласмани исказани су у износу 1.529.506 КМ, а највећим дијелом се односе на депозите код других правних лица за изнајмљивање станова запослених у ДКП мрежи и резиденција (1.503.818 КМ) те кредите дате запосленима у ДКП мрежи (25.688 КМ).

На основу презентоване документације и извјештаја пописне комисије констатовали смо да се дио средстава односи на стања из претходних година која су требала бити затворена након поврата средстава од стране запослених. Поједина лица која се воде као дужници нису више у радном односу у Министарству, али се већи дио потраживања односи на лица која раде у Министарству. С обзиром на то да је пописна комисија констатовала да је потребно извршити увид у оригиналну финансијску документацију и да има потраживања из претходних година која могу бити и спорна за наплату, без навођења тачног износа који је евентуално споран, не можемо потврдити тачност билансне позиције која се односи на краткорочне пласмане.

ПРЕПОРУКА 14

Потребно је окончати активности на сачињавању анализе свих потраживања од запослених (садашњих и бивших) те, у сарадњи с Правном службом, предузети конкретне мјере у циљу наплате истих.

ПРЕПОРУКА 15

Министарство је дужно дефинисати процедуре и начин наплате и поврата својих потраживања, а све у циљу заштите јавних средстава те превенције оваквих појава.

Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ прописано је да се потраживања/пласмани која су несигурна за наплату исправљају посредством конта исправке вриједности (члан 53. и 54). Министарство није сачинило анализу рачунских потраживања те провело неопходна књижења у циљу тачног исказивања позиције потраживања у финансијским извјештајима.

ПРЕПОРУКА 16

Потребно је да Министарство сачини анализу документованости, структуре и рачунских потраживања те проведе неопходна књижења у циљу исказивања тачних билансних позиција у финансијским извјештајима.

⁶¹ Правилник Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године

Иако уважавајући покренуте активности и вољу да се исте окончају, констатујемо чињеницу да је Министарство ове активности покретало и проводило претходних година, међутим започете активности нису окончане. Такође, налази и препоруке комисије за попис потраживања указују да покренуте активности немају конкретне резултате и значајнију промјену стања у односу на претходне године.

Интерни финансијски односи (конта групе 161) исказани су у износу 225.773 КМ и углавном се односе се на потраживања од Министарства безбједности БиХ по основу финансирања запослених тог Министарства у ДКП мрежи у складу с потписаним међусобним Споразумом те на потраживања за трошкове настале приликом кориштења VIP салона на аеродромима од других институција (Предсједништво БиХ, Парламентарна скупштина БиХ, Савјет министара БиХ и др.). Пописна комисија је и за ову билансну позицију навела да је на основу оригиналне финансијске документације потребно утврдити основаност књижења. Поред тога, исказана стања на крају године нису усаглашавана са другим институцијама. Сходно наведеном, не можемо потврдити тачност ове билансне позиције.

Када је ријеч о евидентирању трошкова запослених Министарства безбједности БиХ у ДКП мрежи (углавном се ради о издацима за плате и накнаде), сходно потписаном Споразуму и Инструкцији Министарства финансија и трезора БиХ, сматрамо да начин евидентирања истих суштински не одражава и не одговара чињеничном стању. Према потписаним споразумима, запослени имају радноправни статус у Министарству након екстерног премјештаја из Министарства безбједности БиХ, а њихове плате и накнаде се не евидентирају у оквиру позиције бруто плата овог Министарства, него као уговорена услуга у Министарству безбједности БиХ. Напомињемо да Министарство приказује и запослене из Министарства безбједности БиХ, за које плате евидентира путем овог конта, у укупном броју запослених у обрасцу 4/1 (Динамика запошљавања) из сета финансијских извјештаја.

ПРЕПОРУКА 17

Потребно је, у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ, утврдити начин евидентирања издатака по основу плата и накнада запослених из Министарства безбједности БиХ који су привремено с радноправним статусом у овом Министарству.

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 1.919.207 КМ и обухватају разграничене приходе (1.048.229 КМ) и разграничене расходе и остала разграничења (870.978 КМ). Стање на конту „Разграничени приходи по основу наплаћених конзуларних такси у ДКП-има“ с 31.12.2023. године износи 534.622 КМ и, према већ поменутој Инструкцији Министарства финансија и трезора БиХ о начину евидентирања уплата административних такси и накнада извршених путем ДКП-а, стање би требало да представља износ таксе која није трансферисана до краја године. Имајући у виду да није вршено редовно савјештање наплаћених и трансферисаних средстава, да помоћна евиденција Министарства не садржи податке о износу средстава која представљају нетрансферисани приход из ранијег периода, те чињеницу да приликом пописа није утврђено на шта се односи исказани салдо, не можемо потврдити да исти садржи само таксу која је наплаћена у 2023. годину, а није трансферисана до краја године.

На контима разграничених прихода од курсних разлика и даље су салда која пописна комисија није потврдила као исправна, већ је констатовала да је исте потребно, у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ, искњижити из билансне евиденције.

ПРЕПОРУКА 18

Потребно је да Министарство, у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ, ријеши питање салда на конту разграничених прихода (курсне разлике).

6.3.3. Стална средства

У Билансу стања Министарства исказана је набавна вриједност сталних средстава у износу од 83.997.320 КМ, исправка вриједности износи 26.423.158 КМ, а садашња вриједност 57.574.162 КМ.

У структури сталних средства највећи износ се односе на грађевине набавне вриједности 62.813.643 КМ које подразумијевају објекте стечене на основу сукцесије имовине бивше СФРЈ и куповином из буџетских средстава у претходним и текућој години. На опрему се односи 13.478.332 КМ, стална средства у облику права 4.918.396 КМ која се највећим дијелом односе на улагања у туђе објекте, земљиште 1.746.361 КМ, средства у припреми 1.040.589 КМ

Министарство је у току године проводило активности на правилном евидентирању средстава у модулу сталних средства те ради ефикасног пописа на крају године и у наредном периоду (углавном се то радило на контима везаним за објекте и улагања у објекте) и те активности су настављене у 2024. години. Поред тога, за стална средства у сједишту (намјештај, инвентар, возила, умјетничка дјела, земљиште, зграде) су унесене подлокације у модулу сталних средстава, а у току ревизије су се ове активности проводиле и за информатичку, електронску и осталу опрему. У току 2023. године за свако средство је утврђена локација и додијељен инвентурни број који је евентуално недостајао. Наведеним активностима побољшане су евиденције сталних средстава и у том погледу је стање у односу на претходну годину знатно боље, али смо констатовали и одређене недостатке код евидентирања некретнина и новонабављених возила који утичу на укупну вриједност сталних средстава (возила за ДКП Стразбур, Брисел и Берлин) евидентирана као средства у припреми у износу од 179.086 КМ, иако нису испоручена с 31.12.2023. године.

Код некретнина смо констатовали да постоје објекти који су сукцесијом имовине бивше СФРЈ додијељени Босни и Херцеговини и за које је завршен процес укњижбе у земљишним књигама, али исти нису евидентирани у пословне књиге Министарства (у модул сталних средстава и Главну књигу). Према евиденцијама Одсјека за некретнине, ради се о два објекта у Најробију (Кенија) и Алжиру (Алжир), док за два објекта у Бразилу и Уругвају, према датим информацијама, није завршен поступак укњижбе у власништво Босне и Херцеговине који је покренут. Према усменим информацијама, објекти у Кенији и Алжиру, као и Бразилу и Уругвају нису евидентирани у модулу сталних средстава јер Одсјек за финансије није никад запримио службени допис-налог од надлежне службе-овлаштеног представника за provedбу Анекса Б Споразума о питањима сукцесије имовине бивше СФРЈ.

Средства у припреми: Поједина средства која су на 31.12.2023. године била евидентирана као средства у припрему у износу 135.266 КМ су евидентирана у 2024. години на средства у употреби, иако су и раније испуњавала услове да буду евидентирана на употребу. Такође смо констатовали да се већ дужи период као средство у припреми води средство које званично није стављено у употребу. Ради се о агрегату за напајање струјом у вриједности 51.246 КМ који је набављен 2019. године и још увијек се налази код добављача јер нема простора и адекватне локације гдје би се исти поставио, а потребне су и сагласности надлежних институција за исто.

Наведено утиче на укупну вриједност исказаних средства Министарства у Билансу стању, односно укупна вриједност сталних средстава је потцијењена за вриједност неевидентираних објеката.

ПРЕПОРУКА 19

Министарство треба све некретнине које су додијељене Босни и Херцеговини у поступку сукцесије имовине бивше СФР Југославије евидентирати у пословне књиге Министарства.

С 31.12.2023. године нису евидентирани мањак и вишак сталних средстава утврђених пописом (мањак средстава садашње вриједности у износу од 6.583 КМ и вишак средстава у износу од 11.505 КМ. Такође нису евидентирани ни вишак средстава за које нису утврђене вриједности нити су достављени докази о поријеклу средстава па их пописна комисија није званично прихватила као вишак, сребренина у архиву Министарства коју је БиХ добила сукцесијом имовине бивше СФРЈ чија процјена је у периоду ревизије била у току и клавир-донација у Москви за који је пописна комисија предложила да се процијени вриједност.

ПРЕПОРУКА 20

За све вишкове средстава утврђене пописом потребно је утврдити вриједност и исте евидентирати у пословне књиге.

6.3.4. Краткорочне обавезе и разграничења

Краткорочне обавезе и разграничења Министарства, које су у Билансу стања исказане у износу од 5.456.329 КМ, састоје се од краткорочних текућих обавеза (2.728.701 КМ), обавеза према запосленима (1.525.943 КМ), финансијских и обрачунских односа с другим повезаним јединицама (18.800 КМ) и краткорочних разграничења (1.182.585 КМ).

Краткорочне текуће обавезе: Најзначајније краткорочне обавезе односе се на исказане обавезе према добављачима (1.723.170 КМ) и краткорочне текуће обавезе према физичким лицима (558.844 КМ).

Износ исказаних обавеза према добављачима у главној књизи за сједиште је већи од износа исказаног у пробном билансу за 174.939 КМ који представља стање евидентирано у помоћној евиденцији, тј. модулу обавеза путем којег се евидентирају обавезе и плаћања по рачунима добављача. Наведена разлика није констатована нити образложена током пописа.

На појединим контима обавеза констатована су дуговна стања с 31.12.2023. године, а дио њих се односе на стања из претходних година. Конта обавеза, по рачуноводственим принципима, не могу имати дуговна салда те наведено исказивање доводи у питање тачност исказаних обавеза.

На конту обавеза према физичким лицима се, према Инструкцији Министарства⁶², евидентирају уплате средстава за поштанске трошкове доставе путних исправа. ДКП-ови наплаћују поштанске трошкове када странка жели да јој се документација достави поштом, а према информацијама, некада су наплаћени трошкови већи од стварних трошкова поштарине. На наведеном конту је исказано салдо у износу од 532.402 КМ за који је пописна комисија дала препоруку да је потребно извршити увид у стања у сваком ДКП-у те утврдити да ли се ова средства редовно трансферишу на Јединствени рачун трезора БиХ. На основу свега презентираног, нисмо могли потврдити тачност исказаних краткорочних обавеза.

Пописом нису потврђена стања на синтетичким контима 3111, 3112, 3119, 3411, 3412, 3413 и 3414, за шта је пописна комисија дала препоруку да се утврди основаност књижења на тим контима. Нисмо се увјерили да су по препорукама из претходне године предузете активности на рашчишћавању дуговних салда и утврђивању основаности одређених књижења.

ПРЕПОРУКА 21

Потребно је да Министарство, приликом евидентирања трансакција и књиговодствених промјена у Главној књизи, обезбиједи потпуно поштивање рачуноводствених правила и принципа како би исказана салда на билансним позицијама била тачна и одражавала стварно стање.

Краткорочна разграничења: Билансна позиција са стањем 31.12.2023. године је исказана у износу од 1.182.885 КМ и највећим дијелом се односи на разграничене расходе за набавку роба и услуга (1.178.752 КМ).

Салдо конта разграничених расхода за набавку роба и услуга састоји се од резервисања извршених за капиталне издатке по уговорима закљученим у 2023. години те салда по уговорима из 2022. године који нису реализовани до краја 2023. године (износ од 379.254 КМ за реконструкцију зграде у Техерану која је дата на кориштење Министарству и термо-изолација крова и замјене столарије на објекту у Ослу у износу од 77.335 КМ).

Резервисани износ за радове на реконструкцији зграде у Техерану која је дата на кориштење Министарству од стране Министарства иностраних послова ИР Ирана се односи на резервацију по уговору која је извршена с 31.12.2022. године (379.254 КМ). Радови нису окончани с 31.12.2023. године у складу са закљученим уговором усљед бројних проблема са извођачем радова и надзорним органом, али и одређених пропуста самог Министарства, тј. Амбасаде БиХ у Техерану у вези с цјелокупним поступком око уговарања радова и ангажовања извођача радова сходно Уговору о преносу имовинских интереса над објектом који је закључен између Министарства иностраних послова ИР Иран (МИП Ирана) и Министарства. У цијели случај је укључена и Канцеларија за контролу дипломатско-конзуларних послова Министарства. Посљедица наведеног су

⁶² Број: 09/3-34-16-20660/13 од 16.7.2013. године

додатни трошкови који су се јавили те пролонгирани трошкови закупа простора. У току 2024. године настављене су активности Министарства у циљу најбољег начина рјешавања проблема насталих с извођачем радова те је извршен споразумни раскид уговора са извођачем радова. Утврђена је вриједност радова који су изведени те радови које извођач треба још завршити како би се могла ангажовати друга фирма по препоруци МИП-а Ирана и радови окончати у потпуности да би се објекат ставио у функцију и извршило пресељење.

Резервисана средства по уговору за термо-изолацију крова и замјене столарије на објекту у Ослу су с 31.12.2022. године износила 330.699 КМ те су током године испостављане привремене ситуације које су умањиле резервисани износ са 31.12.2023. године. Радови су окончани у марту 2024. године, када је добављач исплаћен у потпуности. Уз сагласност сједишта Министарства од 12.01.2024. године одобрено је закључивање Анекса Уговора о извршењу радова за вишкове радова који нису били предвиђени уговором у вриједности од 10% уговорених радова.

Поред наведених резервисања, још увијек није разријешено питање почетног салда у износу од 9.025 КМ за који пописом није констатовано на шта се односи.

ПРЕПОРУКА 22

Министарство треба водити рачуна да ставке књижене на контима разграничених расхода требају бити затворене у току године, иначе се евидентирају као ванредни приходи институција БиХ.

6.3.5. Попис средстава и обавеза

Попис новчаних средстава

Пописне комисије именоване у ДКП БиХ достављале су само документацију о стању на рачунима и у благајни на 31.12.2023. године, док је пописна комисија за попис новчаних средстава, потраживања и обавеза у Министарству и ДКП вршила усклађивање стања по попису и стања исказаног у пословним књигама Министарства. Према информацији, ДКП-ови су достављали скенирану документацију комисији за попис новчаних средстава, обавеза и потраживања.

Комисија за попис обавеза и потраживања је констатовала да поједини ДКП-ови приликом пописа новчаних средстава нису евидентирали стања на благајни, у валути земље пријема, а да су иста евидентирана у књиговодственој евиденцији Министарства.

Током ревизије смо уочили да стање новчаних средстава у појединим ДКП-овима нису пописано у апоенима, како је дефинисано Одлуком Министарства о попису за 2023. годину⁶³, него је само констатовано стање средстава и приложен дневник благајне.

Као и прошле године комисија је такође констатовала и да се у сефу благајне налази донирани златни накит 2001. године те је централна пописна комисија констатовала да је започет процес процјене који је потребно окончати у што скоријем року како би се средства укњижила у књигу сталних средстава Министарства.

⁶³ Одлука број 09/3-23-16-3-44820-1/23 од 12.12.2023.године

Попис потраживања

Пописне комисије именоване у ДКП-овима достављале су податке о стању потраживања сједишту Министарства гдје је надлежна комисија за попис новчаних средства и потраживања вршила усклађивање стања по попису и стања исказаног у пословним књигама Министарства.

Пописна комисија је за већину аналитичких позиција потраживања констатовала да је потребно у наредном периоду извршити увид у оригиналну финансијску документацију и утврди основаност књижења. Дакле, попис потраживања ни у 2023. години није у потпуности извршен на начин прописан Упутством о попису имовине и обавеза буџетских корисника-институција БиХ као и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ те није постигнута сврха пописа.

Слична ситуација је и са пописом краткорочних разграничења, код којих је пописна комисија по билансним позицијама које се односе на разграничене приходе (група конта 1911) само констатовала стања без анализе и образложења о настанку и структури тих билансних позиција.

Попис сталних средстава

Министарство је посветило значајну пажњу активностима на попису сталних средстава како би исти био свеобухватан и проведен у складу с прописима. У односу на претходне године пописом су обухваћена средства у припреми и туђа средства, унапријеђен је садржај извјештаја о попису сталних средстава, међутим поново смо констатовали слабости јер пописом нису обухваћена сва стална средства - сви објекти у власништву БиХ према евиденцијама Одјела за некретнине, и исто није наведено у извјештајима пописних комисија.

Као и претходних година, извјештаји пописних комисија из ДКП мреже и сједишта су каснили или били непотпуни те су поједини ДКП-ови извјештаје доставили тек после више интервенција из сједишта. Приликом пописа сталних средстава констатовани су слични недостаци као и претходних година, а односе се на: штура образложења о средствима предложеним за отпис, вишковима и мањковима, више средстава евидентирано под једним инвентурним бројем (нпр. телефонска централа, комплет столица), неадекватни називи средстава у помоћној евиденцији што приликом пописа онемогућавало идентификацију средстава, одређена средства нису обиљежена инвентурним бројевима, неодговарајуће локације средстава или ненавођење локације средстава, за пописана туђа средства нису у свим случајевима наведени власници средстава.

Попис обавеза

Комисија за попис је у наративном извјештају исказала структуру обавеза евидентираних по синтетичким контима (3111, 3112 итд.) без детаљног исказивања обавеза по аналитичким контима, иако је извршен попис и по аналитичким контима. Поред тога, за поједине ставке на синтетичким контима 3119, 3412, 3413 и 3912) комисија није имала адекватна образложења о основаности књижења те је дала препоруке да се, у складу с накнадном провјером основаности књижења, утврде даље процедуре.

ПРЕПОРУКА 23

Министарство треба окончати активности на усаглашавању стварног и књиговодственог стања средстава и обавеза сходно донесеним одлукама руководства након пописа и утврђеним роковима како би попис средстава и обавеза за следећу годину био проведен у складу с важећим прописима те како би био ефикасан и сврсисходан.

Попис стикера виза и путних исправа

Процес пописа стикер виза и путних исправа је унапријеђен у односу на претходну годину и комисија је у извјештају констатовала колико је било стање на почетку године, колико је запримљено и издато у току године, те колико је стање на крају године. С обзиром на то да су одређени ДКП-ови само пописали стања стикера виза и путних исправа комисија је захтијевала да доставе потпуне податке и о задужењима и раздужењима како би се исказали потпуни подаци. Одређена унапређења се могу очекивати када се имплементира апликација која се односи на конзуларне услуге.

По питању праћења и контроле издавања стикера и виза у претходном периоду дали смо препоруку (редни број 30 у Табели 2) те смо на основу претходно презентираних оцијенили да је реализација исте у току, а што ће бити предметом даљњег праћења до окончања реализације.

7. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину одобрено је 520 запослених у Министарству.

На 31.12.2023. године било је 466 запослених лица⁶⁴, а просјечан број запослених у 2023. години за које су исплаћене бруто плате био је 471⁶⁵.

Евиденција запослених у Министарству се и током 2023. године водила у помоћној табели која није поуздана, свеобухватна и ажурна те је могуће утврдити само тренутну позицију запослених, али не и кретање запослених из године у годину у оквиру сједишта и ДКП-ова. Податке о укупном броју запослених, о запосленима који су обављали послове других радних мјеста или су интерно премјештени у сједишту, на рад у ДКП или враћени из ДКП у сједиште смо преузели из образаца који је саставни дио годишњег финансијског извјештаја (просјечан број запослених и динамика запошљавања) те табела које је Министарство сачинило за потребе обављања ревизије.

У току 2023. године развијена је апликација за успостављање евиденције запослених те смо у току завршне ревизије констатовали да се подаци о запосленима уносе у апликацију која би требала обезбиједити извјештавање о запосленима по разним аспектима.

⁶⁴ Податак из обрасца 4/1 (Динамика запошљавања) у сету финансијских извјештаја Министарства

⁶⁵ Податак из обрасца 4 (Посебни подаци о платама и броју запослених) у сету финансијских извјештаја Министарства

По питању препоруке коју смо дали у претходном периоду (редни број 32 у Табели 2) у вези с успостављањем евиденције о запосленима, оцијенили смо да Министарство предузима активности на реализацији дате препоруке и иста ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

7.1. Запошљавање на одређено вријеме

У току године Министарство је склопило више уговора на одређено вријеме ради хитног обављања послова и на основу сагласности Агенције за државну службу јер су конкурсне процедуре за запошљавање на неодређено биле у току. Поједине особе, ангазоване по уговорима на одређено вријеме, су већ раније биле упослене у Министарству по истим уговорима. У односу на прошлу годину смањен је број запослених с којима је уговор о раду на одређено вријеме закључен без провођења конкурсне процедуре па смо констатовали да су на такав начин закључени уговори за два државна службеника и шест запосленика.

По питању запошљавања на одређено вријеме претходне године смо дали препоруку (редни број 33 у Табели 2) те смо на основу претходно презентираних оцијенили да је реализација исте у току, а што ће бити предметом даљњег праћења до окончања реализације.

7.2. Обављање послова другог радног мјеста

Министарство је и током 2023. године наставило с праксом обављања појединих послова на основу овлаштења. У 2023. години је 18 државних службеника обављало послове другог радног мјеста на основу рјешења која су донесена у 2023. години и у којим је наведено да се послови обављају до потуне упражњених радних мјеста. На основу овлаштења обављани су и послови руководећих државних службеника, као што су послови секретара Министарства, послови помоћника министра у Сектору за мултилатералне и послови помоћника министра у Сектору за билатералне односе. Начин обављања послова преносом овлаштења датирају од 2021. године, те смо током 2023. године констатовали да за поједине позиције нису расписани јавни огласи, док је јавни оглас за попуњавање радног мјеста секретара поништен.

Такође смо констатовали, као и претходних година, да је послове секретара обављало више државних службеника у различитом периоду што није прихватљиво с аспекта континуитета у обављању послова, праћења и унапређења система интерних контрола, а поред тога, није усаглашено с прописима. У конкретном случају, два државна службеника обављају послове радних мјеста који су за два нивоа виши од радног мјеста на која су постављени рјешењем Агенције за државну службу БиХ, а један државни службеник на основу рјешења о привременом обављању послова за један ниво вишег радног мјеста.

ПРЕПОРУКА 24

Министарство је обавезно упражњене позиције, посебно руководећих државних службеника, попунити у складу са Законом о државној служби у институцијама БиХ.

7.3. Обављање послова другог радног мјеста ради стицања искуства

Током године су два запосленика, која су у сталном радном односу у Министарству на пословима за чије обављање је потребна средња стручна спрема, обављала (без накнаде) послове државног службеника ради стицања искуства на пословима високе стручне спреме. Послови су обављани на основу рјешења из 2022. године.

Постојећим прописима⁶⁶ није предвиђена могућност да руководица институције може донијети рјешење о распоређивању запослених на друго радно мјесто, а ради стицања потребног радног искуства, те смо констатовали да у 2023. години није било нових случајева распоређивања запослених са средњом спремом за обављање послова високе стручне спреме.

У вези с наведеном проблематиком Министарству смо претходне године дали препоруку (редни број 35 у Табели 2) те смо на основу претходно презентираних оцијенили да је реализација исте у току, а што ће бити предметом даљњег праћења до окончања реализације препоруке.

7.4. Интерни премјештаји и унапређења

Министарство не води посебну евиденцију о особљу које је упућено на рад у ДКП мрежу, које је интерно премјештено и унапријеђено те су подаци сачињени за потребе ревизије.

Министарство је у току године извршило интерни премјештај за 62 државна службеника те интерни премјештај-унапређења за 15 државних службеника. Одлуком о изузећу од одредби Закона о државној служби у институцијама БиХ⁶⁷ дефинисано је да се одредбе члана 31. и 32. Закона о државној служби, по којим се унапређења врше провођењем интерних конкурса, не примјењују на дипломатско-конзуларно особље Министарства.

Рјешење о унапређењу, односно интерном премјештају, доноси министар уз претходно прибављено мишљење Агенције за државну службу, а као разлог се наводи потреба попуњавања одређеног радног мјеста. Према Одлуци о условима и начину упућивања упослених у Министарству на рад у ДКП запослени се упућују на рад у ДКП на радно мјесто истог ранга на којем су распоређени у сједишту, на мјесто вишег ранга за један ниво или на радно мјесто нижег ранга уз његову писану сагласност. Одлуком није дефинисано како се поступа приликом повратка запослених у сједиште који су распоређени на радно мјесто вишег ранга. У пракси се запослени који се упућује на виши ранг сматра унапријеђеним те се приликом повратка распоређују на исти ранг на којем су били у ДКП мрежи.

Претходних година смо такође указали на наведену проблематику и нетранспарентност процеса интерног премјештаја и унапређивања у Министарству, као и чињеницу да се унапређење врши на лични захтјев и без прописаних критеријума. Током ревизије нисмо констатовали активности на доношењу јасних и транспарентних критеријума за напредовање и интерно премјештање запослених.

⁶⁶ Законом о државној служби у институцијама БиХ и подзаконским актима је уређен начин интерних премјештаја државних службеника

⁶⁷ Број 06-07-208/27-04 од 19.02.2004.

ПРЕПОРУКА 25

Препоручујемо Министарству доношење интерног правилника којим би се дефинисали јасни и транспарентни критеријуми за напредовање и интерно премјештање запослених.

7.5. Упућивање запослених на рад у ДКП мрежу

Одлуком о условима и начину упућивања запослених у Министарству на рад у ДКП⁶⁸ дефинисани су услови и критеријуми који се односе на радно искуство, ниво познавања једног дипломатског језика, познавање језика земље пријема, оцјена рада у посљедње двије године, процјена стручности, креативности, самосталности и стваралачке иницијативе запосленог те допринос раду Министарства. Овом Одлуком је предвиђено сачињавање листе упражњених радних мјеста и мјеста која би због истека мандата запослених требала остати упражњена у наредној календарској години, објава листе на огласној плочи Министарства најкасније до 31. децембра и достављање запосленим на е-mail, објава позива за исказивање интереса за одлазак на рад у ДКП на огласној плочи Министарства те да запослени исказују интерес на одлазак у ДКП у писаној форми на прописаном обрасцу и упућују на mail назначен у позиву за исказивање интереса. Одлуком није дефинисано на који начин министар доноси коначну одлуку чиме поступак у овом дијелу није у потпуности транспарентан.

За 2023. годину није сачињена листа упражњених радних мјеста, али су нам презентовани позиви за исказивање интереса за одлазак на рад у ДКП, који се доставља свим запосленим електронским средствима комуникације.

У вези с препоруком из претходне године да се поступак упућивања запослених у ДКП мрежу врши на транспарентан начин, у складу с прописаним критеријумима (редни број 37 у Табели 2) цијенимо да Министарство предузима активности које ће бити предметом праћења и у наредном периоду.

7.6. Уговори о дјелу

Министарство је и током 2023. године ангажовало вањске сараднике у сједишту путем уговора о дјелу за обављање редовних послова из дјелокруга Министарства. На основу увида у појединачне уговоре о дјелу и извјештаје о раду може се закључити да се ради о пословима који одговарају систематизованим радним мјестима, иако је у табеларним прегледима Министарства наведено да се ради о повременим пословима. Путем уговора о дјелу обављани су послови који се налазе у опису систематизованих радних мјеста или редовни послови као што су: скенирање и уношење поште у систем OWIS; електронско завођење поште у дјеловодник, скенирање поште пристигле из ДКП-а и уношење у систем OWIS; испомоћ на пословима просљеђивања извода из матичних књига надлежним органима, испомоћ на пословима који се односе на одрицање држављанстава; координација и комуникација унутар надлежних сектора Министарства

⁶⁸ Одлука број 09-02-2-36517/22 од 27.09.2022. године

везана за припрему састанака министра, анализа материјала потребних за одржавање сједница Савјета министара БиХ, итд.)

Укупни издаци за уговоре о дјелу с 31.12.2023. године исказани су у износу од 180.473 КМ и на нивоу су реализације за 2022. годину (мањи за 377 КМ). Током године је ангажовано 30 извршилаца којима су исплаћене накнаде у износима од 320 до 1.500 КМ. Од укупног броја извршилаца, у континуитету током године била су ангажована четири извршиоца, а уговори у континуитету од 6-10 мјесеци су закључени са 7 извршилаца.

Према Закону о облигационим односима, уговор о дјелу се потписује с физичком особом за конкретан посао који представља „заокружену“ цјелину, те стога предмет уговора о дјелу не могу бити послови који се обављају у континуитету нити послови систематизованих радних мјеста. И даље сматрамо да је пракса ангажовања лица по основу уговора о дјелу за обављање редовних послова неприхватљива за јавни сектор те да је овакав ангажман прихватљив у изузетним случајевима и то за конкретне послове који се јављају повремено, сходно законским прописима који регулишу област облигационих односа.

ПРЕПОРУКА 26

Министарство треба обезбиједити да се уговори о дјелу закључују само у изузетним случајевима и то за послове који су привременог карактера и који се не могу сматрати пословима систематизованих радних мјеста.

8. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Министарство није објавило План јавних набавки за 2023. годину у року прописаном у Закону о јавним набавкама⁶⁹. План је донесен након што је Министарство финансија и трезора БиХ одобрило намјенску структуру капиталних издатака те је на порталу јавних набавки објављен 15.06.2023. године. За први квартал 2023. године, када је на снази било привремено финансирање, донесен је привремени план набавки.

Према презентираним подацима⁷⁰, Министарство је у 2023. години провело 12 поступака јавних набавки. Од наведеног броја, Министарство је провело пет отворених поступака у вриједности од 363.554 КМ⁷¹, два преговарачка поступка без објаве обавјештења у вриједности од 33.000 КМ и пет конкурентских поступака у вриједности од 88.665 КМ. Министарство је путем директног споразума извршило набавке у вриједности од 70.418 КМ. Осим наведених поступака, Министарство је извршило једну набавку уз изузеће од примјене Закона о јавним набавкама.

Набавке у ДКП-овима регулисане су Правилником о уговорима који се додјељују у дипломатско-конзуларним представништвима и мисијама⁷² којим је регулисан и начин извјештавања о закљученим уговорима путем годишњег обавјештења о додјели уговора.

⁶⁹ Чланом 17. Закона о јавним набавкама прописано је да уговорни орган објављује план набавки на порталу јавних набавки, и то најкасније у року од 30 дана од дана усвајања буџета (буџет за 2023. годину усвојен 31.03.2023. године).

⁷⁰ Подаци из система е-набавке

⁷¹ У наведени износ није урачунат износ од 26.509 КМ јер на портал е-набавке није унесено Обавјештење о додјели уговора за ЛОТ 2 отвореног поступка набавке намјештаја иако је закључен уговор 29.12.2023.године

⁷² Правилник Савјета министара БиХ (Службени гласник БиХ, број 84/15)

Према том обавјештењу, у ДКП-овима је проведено 28 набавки након чега су закључени уговори у вриједности од 1.054.581 КМ без ПДВ-а.

Наводимо опште недостатке уочене током ревизије процеса јавних набавки:

- Покретање поступака није вршено према роковима утврђеним у плану набавки (набавка моторних возила, набавка филмова, рибона и картица) те се на тај начин умањује сврха и значај доношења плана набавки,
- Поједини поступци су касно планирани а уговори закључени задњег радног дана у години (набавка образаца наљепница виза, намјештај, видео-надзор), па нису задовољене све процедуралне радње (намјештај) или је извршено резервисање за издатке који не задовољавају услове за резервисање (обрасци наљепница виза),
- Извршене су одређене набавке које нису планиране нити је проведен поступак јер захтјев за набавком није упућен надлежном одсјеку који је задужен за јавне набавке (нпр. за озвучење атрија евидентирано више фактура у укупном износу од 10.177 КМ, пуњење клима уређаја након избора добављача за сервисирање тог истог уређаја),
- У неколико набавки је протекао извјестан период између потписивања појединих докумената до фазе закључења уговора, што се могло одразити на реализацију уговора.

Набавка авио-карата касно је планирана па је поступак окончан закључивањем уговора с изабраним добављачем након истека рока до ког је важио претходни уговор.

ПРЕПОРУКА 27

Министарство је дужно поступке набавки покретати и проводити у складу с Планом набавки и утврђеном динамиком како би исти били окончани прије истека претходних уговора.

Ревизијом процедура јавних набавки из узорка утврђена су одступања од заданих критеријума како слиједи:

8.1. Набавка намјештаја

Набавка је извршена путем отвореног поступка кроз 2 лота (набавка канцеларијског намјештаја-лот 1 и набавка стилског намјештаја-лот 2). Укупна планирана и процијењена вриједност набавке је 53.600 КМ без ПДВ-а.

Процедура набавке релативно је касно планирана, што је утицало на преостале активности како би се закључио уговор до краја године и обезбиједила реализација одобрених средстава за капиталне издатке. Прије закључивања уговора од понуђача (по једног за сваки лот) је тражена писмена изјава да се неће жалити у поступку, а документацију о личној способности понуђачи су доставили mail-ом (накнадно је достављена оригинална документација). Понуђач за набавку стилског намјештаја (лот 2) је доставио обавјештење да испуњава услове у смислу невођења кривичног поступка и да ће увјерење којим се доказује невођење кривичног поступка доставити накнадно, због процедуре код надлежног суда. Увјерење општинског суда, издато 30.01.2024.године, је

достављено накнадно. Наведени документи, дакле, нису достављени у роковима предвиђеним тендерском документацијом.

Поред тога, констатовали смо да у тендерској документацији код набавке канцеларијског намјештаја (лот 1) нису дефинисане минималне карактеристике за канцеларијске столице, него тачне димензије са +/-2% дозвољеним одступањем.

За набавку стилског намјештаја (лот 2) Министарство није објавило обавјештење о додјели уговора (рок за објаву је 30 дана од дана закључивања уговора), није доставило извјештај о поступку јавне набавке Агенцији, нити је у року од 30 дана од дана закључења уговора објавило основне елементе уговора на порталу јавних набавки, односно није поступило сходно одредбама члана 74. став 1. и члана 75. став 1. и 2. Закона о јавним набавкама.

ПРЕПОРУКА 28

Министарство је након закључења уговора с одабраним понуђачем обавезно провести све потребне прописане процедуре око обавјештавања о додјели уговора и извјештаја о поступку јавне набавке.

8.2. Услуге интернета

Министарство за потребе сједишта плаћа мјесечни закуп резервног интернет линка капацитета 30 Мбпс у износу од 1.551 КМ са ПДВ-ом. Услуге закупа резервног интернет линка се реализују на основу уговора закљученог 2008. године. Уговорени капацитет од 4 Мбпс није мијењан новим уговором нити анексом уговора, него је понуђач самостално повећавао капацитет предметног линка. Непровођење процедуре набавке интернет услуга, гдје цијена услуге није мијењана 16 година, може бити неекономично. Министарство је испитало тржиште у циљу набавке услуга резервног интернет линка. Припремљен је захтјев за покретање поступка, али набавка није покренута.

ПРЕПОРУКА 29

Министарство треба провести процедуру набавке услуга интернета и зановити старе уговоре.

8.3. Набавка возила у ДКП-има

У поступцима набавки возила у Амбасади у Бечу (два поступка) није објављен позив за набавку на интернет страници Амбасаде или Министарства, што је обавеза дефинисана Правилником о уговорима који се додјељују у дипломатско-конзуларним представништвима и мисијама БиХ.

ПРЕПОРУКА 30

Набавке у ДКП-овима требају бити реализоване у складу с важећим прописима који регулишу област набавки.

8.4. Реализација уговора/оквирних споразума

Нису нам достављени докази да је у Министарству обезбијеђено праћење реализације количинских вриједности по уговорима, док се вриједност уговора прати у Одсјеку за финансије, а истек уговора прати службеник за јавне набавке.

Међутим, и у овом сегменту смо констатовали одређене недостатке:

- Министарство је, након истека уговора с добављачем за набавку ауто-гума (оквирни споразум потписан 25.02.2022. године на период од годину дана) набавку гума вршило од два добављача од којих ни са једним није потписан уговор. Један од добављача је, на захтјев Министарства, доставио понуду у износу од 7.017 КМ и набавка је реализована издавањем наруџбенице Министарства. Поред тога је у току године извршена набавка ауто-гума у износу од 7.000 КМ од добављача који је изабран за праће возила. Дакле, укупан износ обје набавке прелази износ који је предвиђен за реализацију путем директног споразума.
- По оквирном споразуму за набавку горива врши се фактурисање по различитим јединичним цијенама, у зависности од пумпе на којој се точи гориво. Такав начин фактурисања цијена није предвиђен у тендерској документацији на основу које је извршен избор добављача.

ПРЕПОРУКА 31

Министарство је дужно пратити реализацију оквирних споразума/уговора у погледу истека уговора и правовременог покретања нових процедура јавних набавки те контроле фактурисаних цијена.

9. ОСТАЛО**9.1. Ревизија ДКП-ова**

Процесом ревизије обухватили смо пословање амбасада у Мадриду, Лондону, Вашингтону, Каиру и Абу Дабију те Генерални конзулат у Штутгарту. Након обављене ревизије доставили смо Министарству писма о налазима и препорукама ревизије, с напоменом да се иста доставе и ревидираним ДКП-овима.

Запажања приликом обављања ревизије односе се највећим дијелом на раније констатоване недостатке и слабости у раду ДКП-ова у процесима програмирања и извјештавања о раду и активностима ДКП-ова (нису још окончане активности на системском уређењу ове области), финансијском пословању и извршењу буџета (непостојање или неадекватне евиденције о службеним возилима, евиденције о издатим наљепницама виза), трансфера конзуларних такси, обиљежавања сталних средстава и евидентирања потраживања и обавеза, непостојања видео-надзора.

Констатовани недостаци и слабости обухваћени су кроз појединачне тачке извјештаја о ревизији Министарства.

9.2. ИТ ревизија

Министарство је донијело Одлуку о начину функционисања почетне странице (homepage) Министарства (Одлука), која прописује објаву података на истој. Конзуларне информације се већим дијелом налазе на веб-страници сједишта, а специфични обрасци се налазе на веб-страницама амбасада и конзулата. У процесу ревизије је уочено да нека представништва (нпр. Париз, Милан и сл.) немају своје веб-странице, као и да се одређени садржаји (набавке, информације о особљу у амбасадама и конзулатима и сл.) не објављују правовремено. Недостатак веб-страница генералних конзулата ограничава могући приступ информацијама које су од интереса за кориснике услуга конзулата. Раније покренуте активности на имплементацији нове веб-странице сједишта Министарства, с намјером да се уради оптимизација и допуњавање садржаја, а у перспективи унифицирају веб-странице унутар ДКП мреже, су обустављене због одлива стручних кадрова.

United Nations Development Programme (UNDP), кроз пројекат дигиталне трансформације јавног сектора у БиХ, сарађује с Министарством. У оствареној комуникацији Министарство је изразило потребу за имплементацијом нове веб-странице за сједиште. Поред наведеног су истакли и потребу дизајнирања веб-страница за ДКП мрежу ради боље комуникације с грађанима и јавношћу. Према тренутним информацијама, UNDP ће доирати веб-странице за сједиште и ДКП мрежу.

На основу прикупљених информација из Одсјека за информисање уочено је да 22 ДКП-а и 5 мисија немају веб-страницу.

ПРЕПОРУКА 32

Министарство треба, посебно у условима када значајан број ДКП-ова нема своју веб-страницу, успоставити механизам за ефикасно ажурирање података и унапређење система објаве података на веб-страници.

У току обављања ИТ ревизије за 2023. годину смо констатовали одређене недостатке у областима централизованог похрањивања и администрирања веб-страница и видео-надзора. Детаљнији налази и препоруке су презентовани у Меморандуму о извршеној финансијској ревизији за 2023. годину, а који, ради опште безбједности система, нису садржани у Извјештају.

9.3. Судски спорови

Радни спорови у ДКП-има: Претходних година смо констатовали да су покренути судски спорови против Министарства ради потраживања по основу радног односа, иако су лица била ангажована по основу уговора о дјелу у амбасадама у Мадриду и Риму. Спор у Риму је окончан доношењем пресуде у коме је дјелимично уважена жалба тужиоца и наложено плаћање износа од 38.229 EUR, укључујући и судске трошкове (вриједност спора по

тужби је 168.552 КМ). По пресуди суда у Мадриду наложено је плаћање износа од 11.089 EUR које је реализовано у 2024. години (вриједност спора у тужби је 46.939 КМ).

Према важећем Правилнику о унутрашњој организацији Министарства, у ДКП-овима се могу на радним мјестима за која је предвиђено да се могу попуњавати локалним особљем запослити и држављани државе пријема по основу уговора о дјелу⁷³. Углавном се ради о радним мјестима административно-техничких секретара, домара и возача. Претходних година смо констатовали да постоји разлика у прописима земаља домаћина у односу на законодавство Босне и Херцеговине у вези с радним односима и заштитом права њихових држављана ангажованих у страним мисијама. Имајући у виду наведено, ангажман страних држављана у дипломатским мисијама БиХ, по основу уговора о дјелу који је облигационо-правни однос, може имати за посљедицу радни спор.

ПРЕПОРУКА 33

Препоручујемо Министарству да, код ангажмана страних држављана у дипломатско конзуларним представништвима, има у виду и законске одредбе из области радног права земље домаћина те избјегне могуће судске спорове пред страним судовима.

Спор у вези власништва над зградом Министарства: Министарство је 01.12.2021. године запримило обавијест о упису ЈП Жељезнице Федерације Босне и Херцеговине као власника објекта и земљишта испод објекта у којем је смјештено Министарство, а на основу рјешења Земљишно-књижног уреда Општинског суда у Сарајеву из 2021.године.

Правобранилаштво БиХ је у 2022. години обавијестило Министарство да је уложило жалбу на рјешење Земљишно-књижног уреда Општинског суда у Сарајеву, а судски поступак је у току. ЈП Жељезнице Федерације Босне и Херцеговине је 14.02.2023. године покренуло парнични спор ради накнаде штете на име закупнине пословне зграде.

По питању препоруке да Министарство у сарадњи са својим законским заступником, предузме све потребне правне радње и лијекове у циљу заштите имовинско-правних интереса Босне и Херцеговине (препука 29/2021 у Табели 2а), цијенимо да је Министарство предузело одређене активности, те с обзиром да је судски поступак у току, исти ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

⁷³ Члан 61. Правилника о унутрашњој организацији Министарства

10. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Министарство је, након утврђеног рока, доставило коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину. Мада су коментари достављени након утврђеног рока, исти су размотрени, али нису прихваћени јер не садрже нове доказе или информације које утичу на измјену налаза и препорука у односу на Нацрт извјештаја.

У односу на Нацрт извјештаја извршене су техничке корекције које суштински не мијењају налазе и препоруке.

У Одговору на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној ревизији, који је достављен руководству Министарства уз коначан Извјештај о обављеној ревизији за 2023. годину, наведени су детаљи у вези са достављеним коментарима.

Ревизију у Министарству за 2023. годину обавили су: Сњежана Баштинац-вођа тима, Наташа Авдаловић- члан тима, Ивана Јурчевић-члан тима, Аида Селимовић-члан тима, Аднан Мухаремагић-члан тима, Армин Кораћ-члан тима, Садмир Тескереџић-члан тима и Славиша Вуковић-ИТ ревизор.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, с. р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Мирсада Сијамић, с. р.

Број: 04-16-1-880/24

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2023. годину

Табела II - Биланс стања на 31.12.2023. године

Табела III - Преглед прихода и примитака за 2023. годину

Преглед расхода буџета за 2023. годину

Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	64.717.000	25.000	64.742.000	55.203.481	85
Бруто плате и накнаде	33.557.000	-1.350.000	32.207.000	27.137.767	84
Накнаде трошкова запослених	14.554.000	0	14.554.000	11.623.108	80
Путни трошкови	1.329.000	0	1.329.000	1.204.897	91
Издаци телефонских и поштанских услуга	1.219.000	0	1.219.000	785.122	64
Издаци за енергију и комуналне услуге	1.771.000	350.000	2.121.000	1.740.241	82
Набавка материјала	638.000	0	638.000	513.412	80
Издаци за услуге превоза и горива	642.000	50.000	692.000	609.738	88
Унајмљивање имовине и опреме	5.589.000	702.000	6.291.000	6.176.185	98
Издаци за текуће одржавање	615.000	0	615.000	599.507	97
Издаци за осигурање	547.000	0	547.000	499.125	91
Уговорене и друге посебне услуге	4.256.000	273.000	4.529.000	4.314.378	95
2. Капитални издаци	1.660.000	0	1.660.000	1.372.619	83
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	1.560.000	0	1.560.000	1.353.967	87
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	100.000	0	100.000	18.652	19
3. Текући грантови	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000	100
	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	66.377.000	1.025.000	67.402.000	57.576.100	85
5. Вишегодишња капитална улагања	0	4.530.892	4.530.892	1.808.441	40
Адаптација објекта у Лондону		18.695	18.695	0	0
Санација гријања у Бриселу		678	678	0	0
Адаптација објекта у Мадриду		148.044	148.044	0	0
Опремање објеката у Загребу, Лондону, Ослу, Будимпешти и Мадриду		95.979	95.979	0	0
Адаптација објекта у Будимпешти		746.732	746.732	326.161	44
Куповина, адаптација и опремање објекта за смјештај ДКП БиХ у Црној Гори		1.500.000	1.500.000	1.468.810	98
Реконструкција и опремање објекта за потребе ДКП БиХ у Бечу		2.020.764	2.020.764	13.470	1
6. Новчане донације	0	12.501	12.501	0	0
Донација за финансирање редовног рада Амбасаде Бих у Анкари	0	12.501	12.501	0	0
7. Програми посебне наміјене	0	19.767.770	19.767.770	0	0
Куповина објекта за потребе ДКП БиХ	0	19.767.770	19.767.770	0	0
8. Укупно (4+5+6+7)	66.377.000	25.336.163	91.713.163	59.384.541	65

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило _____ 2024. године.

Министар:
Елмедин Конаковић

Биланс стања на 31.12.2023. године

Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2023.	31.12.2022.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	12.401.947	13.685.560	91
Новчана средства	7.989.610	10.236.870	78
Краткорочна потраживања	737.851	435.494	169
Краткорочни пласмани	1.529.506	1.489.611	103
Интерни финансијски односи	225.773	175.492	129
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	1.919.207	1.348.094	142
2. Стална средства	57.574.162	56.041.920	103
Стална средства	83.997.320	80.888.238	104
Исправка вриједности	26.423.158	24.846.319	106
Неотписана вриједност сталних средстава	57.574.162	56.041.920	103
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	69.976.109	69.727.480	100
3. Краткорочне обавезе и разграничења	5.456.329	4.132.770	132
Краткорочне текуће обавезе	2.728.701	1.376.530	198
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	1.525.943	1.416.075	108
Интерни финансијски односи	18.800	18.800	100
Краткорочна разграничења	1.182.885	1.321.366	90
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	57.578.665	56.068.970	103
Извори средстава	57.578.665	56.068.970	103
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	63.034.994	60.201.741	105

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило _____ 2024. године

Министар:
Елмедин Конаковић

Преглед прихода и примитака за 2023. годину

Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине

Табела III

Опис	Планирани износ у буџету	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорезни приходи	9.017.000	0	9.017.000	8.870.199	98
Приходи од подузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	1.298	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	9.017.000	0	9.017.000	8.868.901	98
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	30.000	0	30.000	13.710.584	
Капитални примици од продаје сталних средстава	30.000	0	30.000	13.710.584	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	9.047.000	0	9.047.000	22.580.783	250

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило _____ 2024. године

Министар:
Елмедин Конаковић